

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja i Administracja Piotrkowska Nr. 101. —
Redaktor przyjmuje od godz. 5 ej — 7-iej wieczorem.

Cena 25 groszy

Telefony: Redakcja Nr. 144-44 Administracja i Ekspedycja Nr. 177-77 Nr. konta P.K.O. 66.155 i 64730

Nasz dodatek świąteczny

Mnożą się symptomy, że Europa stoczyć będzie musiała przedź czy później, decydującą walkę na śmierć i życie z Ameryką. Nie będzie to wojna w dosłownym znaczeniu tego słowa, ale zmaganie się dwóch odrębnych kultur i cywilizacji, które wytworzyły całkowicie odmienny typ człowieka, jego potrzeb, tęsknot, ambicji, trybu życia duchowego, gospodarczego i politycznego rozwoju.

W pierwszych szeregach stają do walki przedstawiciele intelektu. Właściwie już rozpoczęli oni pierwszą potyczkę. Nie daleka przyszłość pokaże, czy z tej potyczki rozgorzeje wielki bój, czy też na rozstrzygające momenty jeszcze będziemy musieli poczekać.

W każdym razie już dzisiaj godzi się jaknajwszechstronniej poznać przeciwnika.

To właśnie skłoniło „Głos Poranny“ do poświęcenia tej sprawie całego świątecznego dodatku, który ukaże się w dniu jutrzejszym.

Znajdą w nim czytelnicy obfity materiał, dotyczący Ameryki, a oświetlony wszechstronnie, nie tylko przez atakujących Europejczyków, ale również przez broniących się i usprawiedliwiających Amerykanów.

W ten sposób dodatek ten stanowić będzie pewną jednolitą całość, a w przyszłości stać się może przyczynkiem do gigantycznej walki dwóch światów. Staraliśmy się przytem tak dobrać i zgrupować materiał, aby był on łatwo dostępny i interesujący dla każdego przeciętnego śmiertelnika.

Ofiary dla najbiedniejszych na ręce p. prezydentowej Mościckiej

WARSZAWA, 21 grudnia. — Znany artysta p. Jan Kiepusa złożył do dyspozycji p. prezydentowej Michałiny Mościckiej kwotę 3.000 złotych. Z sumy tej 2.000 złotych zostało rozdzielonych wśród najbardziej potrzebujących w Warszawie, zaś 1000 złotych na prośbę p. Jana Kiepusy, przekazano na ręce posła Marjana Dąbrowskiego z przeznaczeniem dla najuboższych miast Krakowa. Stowarzyszenie „Córy Polskie“ w Cleveland, stanu Ohio ofiarowało na ręce p. prezydentowej Michałiny Mościckiej 25 dolarów amerykańskich z prośbą o przekazanie tej sumy dla sierot po inwalidach wojennych.

PONURA TAJEMNICA BRZEŚCIA

ośrodkiem zainteresowania całego kraju

Sledztwo w sprawie Brześcia z polecenia marszałka Piłsudskiego (?)

Warsz. kor. „Głosu Porannego“ (Fr.) telefonuje:

Wczoraj wieczorem jeden z dziesięciogroszowych brukowców wydał dodatek nadzwyczajny, jakoby marszałek Piłsudski polecił wszcząć śledztwo prze-

ciwko winnym nadużyć w sprawie Brześcia. Wiadomość ta nie znajduje potwierdzenia i uważać ją należy jako kaczkę dziennikarską, aczkolwiek podajemy ją z obowiązku dziennikarskiego.

Gdzie jest płk. Kostek-Biernacki w Bad Nauheim czy w Przemyślu?

Donosiliśmy, że płk. Kostek-Biernacki b. komendant specjalnego oddziału więzienia wojskowego w twierdzy brzeskiej, a ostatnio dowódca 38 pułku piechoty w Przemyślu dostał od władz przelożonych urlop i wyjechał na kurację do Niemiec, do Bad Nauheim. Zamieszkuje tam podobno w jednym z hoteli pod nazwiskiem Janusz Giżycki, kupiec z Warszawy.

Natomiast „Ziemia Przemyska“ donosi:

„Wobec różnych pogłosek, jakie obiegają prasę polską i zagraniczną stwierdzamy, że b. komendant Brześcia Wacław

Kostek W. Biernacki przebywa od dnia 7 grudnia w Przemyślu, pełniąc jeszcze dotąd obowiązki dowódcy 38 pp. Komendant Brześcia nie wydała się prawie zupełnie z koszar“.

We wtorek 16 grudnia r. b. wieczorem pod przewodnictwem p. Galiczyńskiego odbył się dalszy ciąg walnego zebrania przemyskiej „Rodziny Wojskowej“, na którym miano dokonać wyboru zarządu. Na poprzednim zebraniu odbytem przed paru dniami wybrano przewodniczącą żonę b. komendanta Brześcia p. Biernacką, ponieważ jednak panie wybrane do zarządu, odmówiły p. Biernackiej swojej współpracy, zebranie musiano powtórzyć. Uznano wybór płk. Biernackiej za nieważny, poczem po bardzo burzliwych obradach przy zdecydowanej przewadze przewodniczącą obrano p. płk. Drogosław, która otrzymała głosów 138, podczas gdy na pułk. Kostek-Biernacką oddano głosów cztery.

Dalsze protesty w sprawie Brześcia

Do protestu profesorów uniwersytetu krakowskiego przyłączyła się m. in. prof. Marja Skalińska (U. J. i W. W. P.) oraz profesorowie U. J.: Adam Różański, Michał Siedlecki i Witold Wilkosz.

B. poseł Dobroch skazany na 2 lata ciężkiego więzienia

RADOM, 21 grudnia. (Pat.) — Dwudniowy proces przeciwko b. posłowi Dobrochowi (Stron. Chłopskie), oskarżonemu o wystąpienia antypaństwowe, zakończony został wyrokiem sądu okręgowego, skazującym oskarżonego na 2 lata ciężkiego więzienia.

Sąd uznał b. posła Dobrocha w całej rozciągłości winnym z art. 129 k. k. Obrona zapowiedziała apelację. Sąd uznał za możliwe zamiar aresztu zapobiegawczego na kaucję w wysokości 1.000 złotych.

Korfanty w Katowicach powitany entuzjastycznie przez swych zwolenników

KATOWICE, 22 grudnia. — Wypuszczony onegdaj z więzienia poseł śląski i senator Wojciech Korfanty przybył do Katowic pociągiem pośpiesznym z Warszawy wczoraj w nocy o g. 1 m. 30. Mimo późnej pory, zgromadził się na dworcu tłum, liczący przeszło 5 tysięcy głów.

Gdy pociąg zajeżdżał na stację, rozległ się okrzyk: „Niech żyje Korfanty!“.

Wychodzącego z wagonu posła Korfantego pochwycono na ramiona i w tłoku krok za krokiem, niesiono przez tunele i perony ku wyjściu z dworca.

Po przybyciu do domu Korfantego, zebrał się tam znowu parotysięczny tłum, manifestując w dalszym ciągu i żądając ukazania się Korfantego. Poseł Korfanty ukazał się na balkonie i wygłosił krótką mowę, w której dziękował ślązakom za pamięć. Następnie wezwał tłum do rozejścia się. Wezwania usłuchano natychmiast — tłum jednak manifestował na ulicach miasta do godz. 6 rano.

W niedzielę od rana odwiedzały Korfantego delegacje oraz szereg osobistości ze świata politycznego.

Dalsze szczegóły aresztowania lotnika transatlantycznego mjr. Kubali

WARSZAWA, 22, 12. — Aresztowanie wybitnego lotnika polskiego mjr. Kubali wywołało sensację nie tylko w Polsce, ale odbiło się też głośnie echem wśród polonji zamieszkałej za oceanem, oraz u samych Amerykanów. Dowodem tego zainteresowania jest fakt, że gdy wielkie redakcje dzienników nowojorskich otrzymały w godzinach wieczornych wiadomość od swych korespondentów polskich o aresztowaniu mjr. Kubali, w dwie godziny potem nadeszły iskrowe depesze z Ameryki do Warszawy z za-

pytaniem co było przyczyną aresztowania mjr. Kubali.

Oficjalny komunikat podaje, że przyczyną tego była niesubordynacja majora Kubali.

Osoby, które twierdzą, że mają dobre informacje w tej sprawie podają, że to aresztowania mjr. Kubali było następujące:

Swego czasu mjr. Kubala za pośrednictwem przelożonej swej władzy zgłosił się do raportu u min. spraw wojskowych marsz. Piłsudskiego. Po upływie 6-ciu tygodni od tego zgłoszenia mjr. Kubala nie stanął do raportu i tłumaczył sobie to tem, że prośba jego została w jakiś sposób udaremniona. Wobec tego miał się zwrócić do kilku znajomych posłów B. B. przedstawiając im to co zamierzał zameldować w raporcie, a mianowicie podać krytykę działalność departamentu lotnictwa w min. spraw wojsk. Jeden z tych posłów niewiedomo czy z dobrej, czy z złej wierze opowiedział o tem jednej z osób wojskowych, w wyniku czego nastąpiło aresztowanie mjr. Kubali za niesubordynację, ponieważ naruszył drogę służbową.

Marszałek Piłsudski przybył na Madere

FUNCHAL (Madera), 22 grudnia. (Pat.) — Marszałek Piłsudski przybył tu w dniu dzisiejszym.

Nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. posła Rauschera Nowym posłem ma być radca Moltke

WARSZAWA, 22, 12. (Pat.) — Dziś o godzinie 11-iej przed południem w kościele reformowanym ewangelicko - augsburskim odbyło się nabożeństwo za duszę ś. p. b. posła niemieckiego w Warszawie Ulricha von Rauschera. Na nabożeństwie obecni byli: przedstawiciel p. prezydenta R. P. szef kancelarii cywilnej p. Lisiewicz, pp. ministrowie Pieracki, Zaleski i Boerner, cały korpus dyplomatyczny, przedstawiciele władz wojskowych z zastępcą szefa sztabu głównego gen. Kwaśniewskim, oraz przedstawiciele władz państwowych.

WARSZAWA, 22, 12. Na nabożeństwie żałobnym za spokój duszy ś. p. posła niemieckiego w Warszawie Ulricha von Rauschera senat reprezentował, w zastępstwie marszałka senatu, wicemarszałek senatu p. Antoni Bogucki.

BERLIN, 22, 12. (Pat.) — „Berliner Börsen Kurrier“ donosi, że następcą po zmarłym posle niemieckim w Warszawie Ulrichu von Rauscherze ma być mianowany kierownik wydziału wschodniego urzędu spraw zagranicznych Rzeszy tajny radca von Moltke, dotychczas jednak nie powzięto ostatecznej decyzji w tej sprawie.

Wywoływanie wilka z lasu

Na akademii polityczno-gospodarczej w Toruniu p. m. a. rolnictwa dr. Janta - Poleczyński powiedział:

„Musimy rozróżnić pomiędzy tem, co jest prawem, a tem, co ustawą. Poczucie prawa każdy ma w sobie. Kto się temu poczuciu prawa sprzeniewierzy, ten jest człowiekiem niskim. Zupełnie czem innym jest przekroczenie ustawy. Ustawy obowiązują nas wszystkich w prywatnym życiu. Jeżeli panowie przyrzęcają się historii, to przekonają się, że bardzo duża część wielkich czynów historycznych nie była niczem innym, jak łamaniem ustaw. Ustawy były rozbiory Polski, łamaniem ustaw — powstania polskie; one się zwracały przeciwko pisanej ustawie, we wszystkich formach prawnych obowiązujących. A jednak ktoś śmiało twierdzić, że powstania polskie były łamaniem naszego wewnętrznego poczucia prawa? Przeciwnie, były one wykonaniem prawa, skierowaniem przeciwko ustawie. Czemże jest dzisiejsza ustawa sowiecka, a więc mordy i pożogi? Są one w zupełnej zgodzie z ustawą. W dzisiejszych czasach rządy nie dopuszczają się t. zw. „łamania ustaw“, dlatego, że niema nic łatwiejszego, jak w sposób zupełnie legalny przeprowadzić każdą ustawę. Wszystkie sowieckie zarządzenia są ustawą, a jednak czyż uważalibyście panowie, że jest to prawo? Wątpię! Czyżby się znalazł ktoś taki, któryby złamanie tej ustawy nie uważał za danie wyrazu swemu poczuciu prawa?”

Jako wystąpienie ministerjalne mowa ta jest wielce znamienna. Powstrzymam się jednak od komentowania przytoczonego ustępu, zwrócić natomiast uwagę na to, iż mowa ta jest oddźwiękiem bardzo charakterystycznej dla polskiego konserwatywnego tendencji, która dąży do przyznania pierwszeństwa t. zw. prawu przyrodzonemu, opartemu na katolickim kodeksie społecznym,

przed prawem pisanym, przed ustawami.

Już ś. p. prof. W. L. Jaworski dał wyraz tej tendencji w swym dziele „Projekt konstytucji“, pisząc w art. 1 „Władzę wykonywa prezydent wedle zasady moralności Chrystusowej i nie może być w tem żadną normą ograniczonym“.

Jeden z najwybitniejszych naszych publicystów konserwatywnych p. A. R. bronił niedawno tej samej tezy, pisząc w artykule „Praworządność a autorytet“ („Nasza Przyszłość“ t. IV):

„Skoro uznajemy istnienie praw i autorytetów, stojących ponad suwerenną władzą państwową, nie możemy utożsamiać praworządności z przestrzeganiem ścisłym prawa formalnego, opartego o ustawy obowiązujące li tylko na zasadzie uchwalonych lub zadekretowanych przez konstytucyjną instancję aktów zbiorowej czy indywidualnej woli ludzkiej, tembardziej, gdy dana ustawa przeczy wyraźnie prawu przyrodzonemu, rozumowi, przykazaniu Bożemu lub nauce religijnej. Wynika to samo przez się z uznania absolutnej moralności jako źródła prawa i sprawiedliwości. Natomiast musimy domagać się właśnie od rządu przestrzegania praworządności i poszanowania dla autorytetu tak, jak tego żąda prof. Jaworski dla prezydenta, mianowicie włącznie wedle moralności absolutnej, czyli nawet ewentualnie niezależnie od formalnie obowiązującego prawa“.

Wkład za p. A. R. redaktor „Naszej Przyszłości“, p. dr. Jan Bobrzyński, w artykule „Kryzys prawa“ (t. V) również szuka „trwałego gruntu i odrodzenia zdrowych pojęć o prawie“... „W nauce i dyscyplinie praw przyrody“, w prawach natury, w prawach „zdrowego rozsądku“.

U p. dr. J. Bobrzyńskiego znajdujemy przytem następujące charakterystyczne zdanie: „Bo jeżeli powie się ludziom, że stosować się mają primo do

praw boskich, objawionych w dekalogu i w ewangelji, a secundo do porządku prawnego, ustalonego na logicznych zasadach pewnego społecznego i państwowego ładu, wykształconego całym rozwojem cywilizacyjnym — to sprawa jasna i zrozumiała“.

Pozostawiając na boku społeczne, gospodarcze i polityczne cele, jakie wspomniani publicyści będą starali się przemyścić pod płaszczykiem omawianej pseudo - prawnej filozofji, wskaże jedynie na naukowo-wsteczny i społecznie niebezpieczny charakter doktryny, po wyżej streszczonej.

Doktryna ta cofa nas do czasów średniowiecza, gdyż wodzi się ona od słynnych teologów, jak Franciszek de Vitoria, Ludwik Molina, Franciszek Suarez (w. XVI i w. XVII).

**SPIESZCIE
PO KSIĄŻKI
GWIAZDKOWE
DO
KSIĘGARNIA
LUDWIK FIZERA
Łódź, Piotrkowska 47**

Echa rewolucji w Hiszpanji

KRÓL ALPONS

znajdujący się w wiecznej obawie o swój tron.

PREMIER GEN. BERENGUER.
obronca istniejącego porządku.

Otóż historycy prawa dawno ustalili niezbicie, że doktryna ta polegała na pomieszaniu prawa i moralności i sprowadzała prawo do indywidualnego poczucia sprawiedliwości, czem ostatecznie rozsądzała prawo. Toteż w swym studjum o Fr de Vitoria, prof. Joseph Barthelemy zupełnie słusznie pisał, że doktryna słynnego dominikanina doprowadzi do konsekwencji nadzwyczaj niebezpiecznych dla porządku publicznego i dla życia państw.

Franciszek Suarez, który utożsamiał prawo boskie i prawo naturalne, był jednocześnie prekursorem szkoły „prawa natury“, które następnie zostało sekularyzowane i podpadło pod wpływ racjonalizmu. Nie wdając się w historję ewolucji prawa naturalnego, zaznaczę, że tak samo, jak doktryna teologiczna, szkoła prawa naturalnego nie zdołała dostarczyć prawu trwałej podstawy i zresztą uczynić tego nie mogła, gdyż tak samo, jak i doktryna kanoniczna sprowadzała prawo do moralności, do indywidualnej etyki, zapoznając zasadniczą różnicę pomiędzy prawem a moralnością, mieszając t. zw. prawo subiektywne z prawem obiektywnem, pozytywnem.

Jak słusznie zauważył prof. M. Kowalewski, prawo naturalne nie było niczem innym, jak „metafizyką moralności“, o której można powiedzieć w ścisłości to, co p. dr. J. Bobrzyński zarzuca współczesnym kierunkom prawniczym, a mianowicie, że „na wyżynach tych pojęcia prawne przestają być wogóle prawem a rozpryskują się w jakiejś mgłę słów i frazesów, poprostu w Nirwanie“.

Jak wiadomo, szkoła prawa naturalnego nie przedstawiła charakteru jednolitego i niektóre przeciwstawne doktryny prawa naturalnego są oddźwiękiem słynnej średniowiecznej dyskusji pomiędzy prawniczym nominalizmem a prawniczym realizmem, dyskusji pomiędzy Duns Szkot'em a św. Tomaszem z Akwinu. Zresztą jak da-

lece szkoła prawa naturalnego była istną „wieżą Babel“, wiadać chociażby z tego, iż poszczególne odłamy tej szkoły nie zdołały się porozumieć nawet co do podstawowego terminu „jus naturale“.

Już wspominałem, że omawiana tendencja przeciwstawiania ustaw prawu subiektywnemu i podporządkowywanie prawa pozytywnego indywidualnemu „poczuciu prawa“ ma charakter zgoła społecznie niebezpieczny, „może“ jak pisał „Tydzień“ z powodu mowy p. dr. Janty - Poleczyńskiego wywołać konsekwencje socjalne, których się bynajmniej nie pożałowało“.

Zrozumieli to niektórzy prawnicy publicyści. Tak w dziele „Od sejmowładztwa do dyktatury“, p. Aleksander Chrzyszczewski zupełnie słusznie zauważa z powodu artykułu p. A. R. „Praworządność a autorytet“:

„Każdy obiektywnie myślący czytelnik dostrzeże z łatwością rewolucyjne znaczenie podobnych poglądów. Polega ono na tem, że całkowicie słuszny moralno-polityczny postulat przy stosowania prawa pisanego do nakazów moralności zostaje zamknięty w ciasniejszych granicach zasady praworządności i legalnego postępowania, narażając tę ostatnią na poważne niebezpieczeństwo rozsądzenia...“

Autorzy konserwatywni, którzy stawiają podobne postulaty, zazwyczaj jednocześnie potępiają indywidualizm i liberalizm, nie orientując się zupełnie, że znaczenie polityczne ich „prawa przyrodzonego“ jest zupełnie identyczne z ideą „praw przyrodzonych człowieka“... indywidualistycznych i liberalnych teorii XVIII wieku“.

Jak widzimy, maksymaliści polskiego konserwatywnego podważają ideę praworządności, anarchizują pojęcie prawa.

Czyż nie jest to wywoływanie wilka z lasu?

S. Czechelnicki.

Dźwiękowe Grand-Kino

Dziś i dni następnych!

Bożvszcze kobiet, niezwykle aktor

RAMON NOVARRO

śpiewa najnowsze przeboje: „Serenada Pastorska“, „Kto tak jak ty całuje słodko“, „Marsz starej gwardji“ i inne pieśni miłosne i rodzajowe w filmie p. t.

Porucznik Armand

RAMON NOVARRO jako „porucznik Armand“ to wysoce atrakcyjna kreacja tego znakomitego artysty.

Nadprogram: Murzyńskie tańce i śpiewy

Początek o godz. 4 po poł., ost. 10.15 w. W sobotę, niedzielę i święta o g. 12 w poł. ostatni o g. 10.15.

Ceny miejsc normalne. Na porankach zniżone

1-szy Dźwiękowy kino-teatr w Łodzi

„SPLENDID“

Ostatnie dni!

Najwspanialszy super-film światowej produkcji francuskiej p. t.

NASZYJNIK KRÓLOWEJ

w/g arcydzieła Aleksandra Dumasa (ojca)
Najbardziej emocjonujący film, wstrząsający treścią.
W rolach głównych:

**Diana Karenne
Jean Weber
i Georges Lannes**

Początek seansów o g. 6, 8, 10, w sob. i niedz. o g. 4, 6, 8 i 10 wiecz. — Passe-partout nieważne aż do odwołania.

Ceny miejsc: zł. 1, 2 i 3.

**48 rozporządzeń
Prezydenta**

złożonowczoraj w sejmie
WARSZAWA, 22.12. (PAT). — Dziś przedpołudniem przybył do sejmu szef biura prawnego prezesa rady ministrów, p. Piętaś, i doręczył urzędującemu p. wicemarszałkowi sejmowi dr. Polakiewiczowi pismo p prezesa rady ministrów z dnia 21 grudnia r. b., przy którym złożonych zostało sejmowi, zgodnie z art. 44 konstytucji, 48 rozporządzeń p. prezydenta Rzeczypospolitej z mocą ustawy, wydanych w okresie rozwiązania sejmu.

„Moment” na działówce

z powodu złego stanu finansowego wydawnictwa

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” (Fr.) telefonuje:

W dniu dzisiejszym wielki dziennik żargonowy „Moment” przechodzi na t. zw. działówkę, do której należą wszyscy dotychczasowi współpracownicy.

Powodem tej zmiany jest niesłychanie ciężka sytuacja wydawców, którzy kupili piękny gmach, rozbudowali drukarnię, nie licząc się z nader złą konjunkturą.

DEMONSTRACYJNE NOTY NIEMIECKIE

**mają na celu agitację wśród mniejszości narodowych w Polsce
Trzeźwa ocena wystąpień niemieckich przez prasę francuską**

PARYŻ, 21 grudnia. (Pat.) — W dzienniku „Le Temps” ukazał się obszerny artykuł, poświęcony stosunkowi Niemiec do spraw mniejszości narodowych, w związku z trzema notami, złożonymi przez Niemcy na ręce sekretariatu ligi narodów.

Niemcy występują — pisze ten dziennik — jako szermierze praw mniejszości narodowych. W sprawie tej znajdują łatwy pretekst do uprawiania wśród mniejszości narodowych agitacji, skierowanej przeciwko państwom, do których mniejszości te należą. W agitacji tej Niemcy mają interes oczywisty, polegający na tem, ażeby nie pozwolić na osłabienie wpływów niemieckich w krajach, które Rzesza niemiecka musiała ustąpić na mocy traktatu pokojowego w roku 1919, i ażeby przez utrzymywanie stanu niepożądanego, wynikającego z walk wewnętrznych z powodu

przeciwności rasowych i kulturalnych, utorować sobie drogę do interwencji w krajach, z którymi nie życzą sobie pogodzenia się, i przeciwko którym prowadzą kampanję o rewizję traktatów.

Pod płaszczykiem obrony praw mniejszości narodowych Niemcy dążą jedynie do wywołania trudności w państwach sąsiadujących z niemi i doprowadzenia w ten sposób do położenia, umożliwiającego przeprowadzenie rewizji traktatów. Działając w tym duchu, wysiłki niemieckie skierowane są w chwili obecnej głównie na rzecz mniejszości niemieckich, zamieszkujących ziemie polskie, gdyż polityka zewnętrzna Niemiec wyraźnie skierowana jest obecnie przeciwko Polsce, w którą chcieliby wmówić, że wyższy interes europejski wymaga, aby zgodziła się ona na zrewidowanie traktatów i poświęciła apetytom niemieckim

nie tylko dostęp do morza, lecz także część G. Śląska.

Należy oczekiwać, iż na najbliższym posiedzeniu rady ligi narodów Niemcy wyekspluatują gruntownie sprawę mniejszości narodowych. Nie wolno zapominać, że stronnictwo chrześcijańsko-socjalne w Niemczech oświadczyło w tych dniach, że los Niemców w Polsce zależy więcej od powodzenia osiągniętego w sprawie rewizji traktatów, niż od rezultatów, które mogą być osiągnięte w Genewie. Nikt nie może powiedzieć, że nie uprzedzono Europejskiej konferencji o celach, do których Niemcy dążą i o środkach, którymi zamierzają oni, cel ten osiągnąć.

BERLIN, 22 grudnia. (Pat.) Prasa niemiecka cytuje urywki artykułu w „Le Temps” i „L'Echo de Paris”, krytykując wystąpienie rządu niemieckiego

przeciwko Polsce z racji rzekomych ograniczeń praw mniejszości niemieckiej.

Organ kanclerza Brüninga „Germania” oświadcza:

Traktowanie i ocena, z jakimi spotkał się we Francji problem polski, będą kamieniem probierczym dla przyszłego rozwoju stosunków niemiecko-francuskich.

Prawicowa „Deutsche Tageszeitung” polemizując z „Le Temps”, twierdzi, że przedwojenna polityka mniejszościowa rządu pruskiego była wzorem tolerancji w porównaniu do obecnego traktowania mniejszości w innych państwach.

GENEWA, 22 grudnia. (Pat.) Został opublikowany tekst ostatecznej noty rządu niemieckiego do ligi narodów w sprawie sytuacji mniejszości niemieckiej w województwach poznańskim i pomorskim.

5-dniowy tydzień pracy

**proponują demokraci w Ameryce
Fatalny stan bezrobocia w Stanach**

CHICAGO, 22 grudnia. (Pat.) Senat, Walsh z Massachusetts, demokracja, wniósł projekt o wprowadzenie do służby rządowej, tytułem próby, na przeciąg jednego roku, pięciodniowego tygodnia pracy. Wniosek przewiduje, że urzędnicy, mimo skrócenia tygodnia, dostawcą mają dotychczasową płacę, rząd zaś przyjmie do służby dodatkową ilość nowych urzędników celem utrzymania na tym samym poziomie sprawności biur. Projekt zastrzega jednocześnie, że w wypadku tych samych kwalifikacji, pierwszeństwo przy przyjmowaniu do służby mają mieć bezrobotni.

NOWY JORK, 21 grudnia. (P. A. T.) — Jahn D. Rockefeller

ofiarował na fundusz bezrobocia milion dolarów. Drugi nowojorski milioner Edward Harkness ofiarował na ten sam cel pół miliona dolarów.

WASZYNGTON, 21 grudnia. (PAT.) — Federalne biuro ludności przystąpi do obliczania liczby bezrobotnych w Stanach Zjednoczonych. Według prezydenta American Federation of Labor Green'a, liczba bezrobotnych wynosi obecnie 4.800.000 nie wliczając w to ani bezrobotnych robotników rolnych ani pracowników biurowych. Nie jest wykluczone, że ogółem dzisiaj jest w Stanach Zjednoczonych około 7 milionów bezrobotnych.

Marszałek Joffre

Liczący obecnie 79 lat, bardzo poważnie zaniemógł.

Lord Wellington

dotychczasowy gubernator Kanady, mianowany został wicekrólem Indj.

**Zabił siostrę
bawiąc się rewolwerem**

LUBLIN, 22.12. (PAT) W tych dniach we wsi Stężyce, pow. garwolińskiego 12-letni Stanisław Ptaszek, manipulując znalezionym rewolwerem spowodował wystrzał, trafiając w prawą skroń swą siostrę Marjanę, która poniosła śmierć na miejscu.

**Poważne rozruchy chłopskie
przeciwko sowietom na Mińszczyźnie**

WILNO, 21 grudnia. (Pat.) — Z pogranicza donoszą, iż chłopskie powstanie w okręgu mińskim przybiera coraz poważniejsze rozmiary. Według doniesień wywiadowczego biura politycznego w Moskwie liczba partyzantów wynosi obecnie około 2.000 ludzi. Partyzanci posiadają karabiny maszynowe i grasują przeważnie setkami, po przedani mniejszymi oddziałami, liczącymi po 25 ludzi. Situowanie tego ruchu przez władze sowieckie napotyka na wielkie trudności, gdyż powstańcy są życzliwie traktowani przez włościan, którzy ukrywają ich w lasach. Akcje przeciwko po-

wstańcom prowadzi specjalny oddział GPU, konny i narciarski. Według nadesłanych informacji partyzanci w ciągu ubiegłych dwóch tygodni dokonali przeszło 100 napadów na instytucje sowieckie, drobne oddziały wojska, rozbili dwa ambulanse pocztowe, obrabowali 4 kasy oraz zabili 15 komunistów i 10 żołnierzy.

Do dnia 15 grudnia rozstrzelano 75 partyzantów zaś 260 wysłano do Archangielska na ciężkie roboty. Władze sowieckie, celem wytopienia partyzantów, wyznaczyły nagrodę w naturze za każdego zabitego lub złapanego.

**Straszliwe żniwo śmierci
wybuchu wulkanu Merapi**

AMSTERDAM, 22 grudnia. (Pat) — Według wiadomości z Jawy, wybuch wulkanu Merapi staje się coraz groźniejszy 1000 hektarów uprawnych pól uległo całkowitemu zniszczeniu wskutek zalania przez potoki błota. Zginęło 1.500 krów. W całym okręgu Strumbur panują pożary. Wulkan jest stale czynny. 8 wsi zamieszkałych przez krajowców, katastrofa zniszczyła zupełnie. W wielu

miejscach utworzyły się pagórki ruchomych piasków.

AMSTERDAM, 22 grudnia. (Pat.) — Liczba ofiar wybuchu wulkanu Merapi wynosi podobno 700 osób. Tysiące ludzi ucieka w popłochu do miast, położonych w centrum wysp. Wiele osób popełniło samobójstwo ze strachu. W jednym domu znaleziono siedmiu małych dzieci, które umarły, a obok nich matkę, która popełniła samobójstwo.

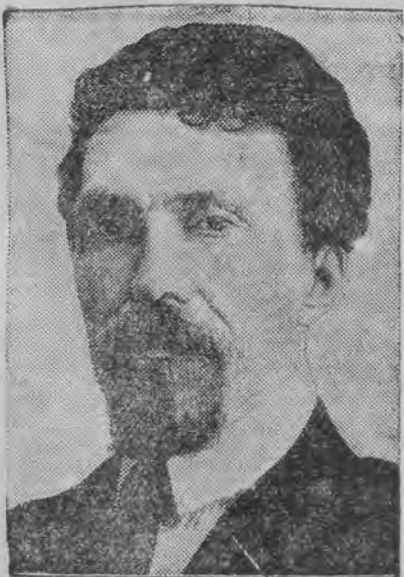
**Zderzenie dwu okrętów
44 zabitych. — Kapitanowie byli braćmi**

LONDYN, 21 grudnia. (Pat.) W cieśninie Kattgat w czasie gęstej mgły zderzyły się parowiec fiński „Oberon” z okrętem fińskim „Arcturus”. Jak słychać katastrofa pociągnęła za sobą śmierć 44 osób. Kapitanowie obu statków, należących

do towarzystwa fińskiego, byli braćmi. Wśród ofiar katastrofy jest dwoje dzieci.

**Zapisujcie się
na członków L.O.P.P.**

Rykwow definitywnie odszedł!

pierwszy pomocnik Stalina w sekretariacie partji komunistycznej. Przewodniczący rady komisarzy ludowych Rykwow (na lewo) ustąpił ostatecznie, a na jego miejsce mianowany został Molotow (na prawo)

Zamierzenia rządu wobec żydów

Deklaracja min. Filipowicza na konferencji w New Yorku

Zniesienie ograniczeń carskich. — Powiększenie liczby urzędników-żydów. — Rewizja systemu podatkowego. — Projekt kolonizacji błot poleskich. — Inne projekty naprawy stosunków polsko-żydowskich

NOWY JORK, 22.12. (Ż. A. T.) — Wczoraj odbyła się tu konferencja między ambasadą polską w Stanach Zjednoczonych a „American Jewish Committee”, poświęcona sprawie poprawy sytuacji ludności żydowskiej w Polsce. Ze strony polskiej w konferencji uczestniczył ambasador Tytus Filipowicz oraz konsul generalny w Nowym Jorku, M. Marchlewski. Z ramienia komitetu żydowsko-amerykańskiego prezydent tegoż komitetu, dr. Cyrus Adler, sędzia Stern, jak również sekretarz komitetu, p. Morris Waldman.

Dr. Cyrus Adler wygłosił dłuższe przemówienie, w którym oświadczył m. in.: Żydostwo amerykańskie było wielce zadowolone i szczęśliwe, gdy konferencja pokojowa uznała Polskę za państwo samodzielne i niepodległe. Żydzi amerykańscy zawsze życzyli powodzenia zamierzeniom marszałka Piłsudskiego i jego rządu. W ciągu ostatnich lat Polska zaczęła się rozwijać na modłę współczesną jednocześnie jednak powstaje sytuacja bez wyjścia dla żydów polskich. A więc np. wskutek ruchu spółdzielczego, którego teoretykiem był żydowski mąż stanu Luzzati i w którym żydzi na całym świecie bardzo licznie biorą udział, w Polsce ogromnie zaostrza się sytuacja gospodarcza żydów. Sytuacja żydów w Polsce jest tembardziej niepokojąca, że pomimo, iż Polska wkracza w 11-ty rok swego niepodległego bytu, wciąż jeszcze

nie zostały zniesione ograniczające ustawy carskie w stosunku do ludności żydowskiej.

Żydzi amerykańscy byli pierwszymi, którzy przybyli do Polski z pomocą materialną, gdy Polska toczyła walkę o swój byt. Później po latach wojennych, żydzi amerykańscy doraźną tę pomoc przekształcili w konstruktywną akcję odbudowy. Dzięki środkom pieniężnym żydostwa amerykańskiego, w Polsce powstały spółdzielcze kasy kredytowe, które sprowadziły do Polski kapitał zagraniczny w wysokości 60 milionów dolarów. W dalszym toku przemówienia dr. Adler podkreślił, iż nie bacząc na to, że sytuacja gospodarcza żydów polskich pogarsza się z dnia na dzień, śruba podatkowa zaciska się coraz ciśniej, tak, że ludność żydowska stoi w obliczu ruiny gospodarczej.

W odpowiedzi na przemówienie dr. Adlera zabrał głos ambasador Filipowicz, który wyraził ubolewanie z powodu ciężkiej sytuacji żydów polskich. Ambasador przyznał, iż ograniczenia carskie powinny być zniesione, dodał też, iż odsetek żydowskich urzędników i robotników w polskich przedsiębiorstwach państwowych jest niewielki. Ambasador Filipowicz stwierdził jednak, iż rząd zamierza powiększyć odsetek urzędników żydowskich w miarę możliwości we wszystkich przedsiębiorstwach. Rząd wywiera też będzie wpływ na samorządy i przedsiębiorstwa, podlegające nadzorowi państwowemu, aby zatrudniano większą liczbę urzędników żydów.

W dalszej części swego przemówienia ambasador Filipowicz stwierdził, że obecny system podatkowy w Polsce znacznie obciąża ludność miejską. Ambasador dał do zrozumienia, że rząd zamierza podjąć rewizję systemu podatkowego w kierunku zmniejszenia obciążenia podatkowego handlu, w pierwszym rzędzie podatku obrotowego. Min. Filipowicz zakończył swe przemówienie oświadczeniem

że, jego zdaniem, kwestja żydowska w Polsce rychło może być rozwiązana. Wymaga to jednak cierpliwości i wiary w dobrą wolę obecnego rządu.

Dyr. Szumlakowski

prezes delegacji polskiej do rokowań z Litwą, które odbywają się obecnie w Berlinie.

Król Jugosławii Aleksander

tego dzień urodzin obchodzony był jako święto narodowe.

Christensen

wybitny polityk i wielokrotny premier duński, zmarł w Kopenhadze w wieku lat 74.

Ambasador Filipowicz jest przekonany, iż przez zniesienie ograniczeń carskich żydzi polscy staną się dobrymi, pełnymi entuzjazmu obywatelami polskimi. Min. Filipowicz zaznaczył również, iż w kołach rządowych rozważany jest obecnie projekt osuszenia błot poleskich i rząd zamierza zaproponować kolonizację żydów na tym obszarze. Ambasador Filipowicz prosił przedstawicieli komitetu żydowsko-amerykańskiego, aby dostarczyli szczegółowego memorandum, które omawiać będzie, co uczynić należy dla żydów polskich. Memorjał przesłany będzie do rządu polskiego.

Ambasador Polski p. Tytus Filipowicz odbył prócz tego konferencję z przedstawicielami związku żydów polskich w Ameryce. W wyniku konferencji postanowiono stworzyć komitet, złożony w równej liczbie z żydów i nie-żydów, którego zadaniem będzie działalność w kierunku naprawy stosunków polsko-żydowskich. Proponując tę ambasadę przesłał do rządu polskiego. Min. Filipowicz przyrzekł załączyć do tych propozycji osobistą swoją opinię o konieczności takich komitetów, które mają powstawać jednocześnie w Polsce i Ameryce.

Co mówi matka Stalina

o swym synie, dyktatorze sowieckim

TYFLIS. (Ceps). Korespondent pisma „Evening Post” Knickerbocker spotkał się w Tyflisie z matką dyktatora rosyjskiego, Stalina, która przebywa w domu byłego wice gubernatora. Matka Stalina, — właściwe nazwisko Stalina brzmi — Dżugaszwili — nazywa swojego syna poprostu Soso. Mówi źle po rosyjsku, a z angielskim dziennikarzem porozumiewa się za pomocą gruzińskiego tłumacza. Oповідаła wiele o dzieciństwie swego syna, o jego pobycie w seminarjum duchownym, do którego wstąpił na jej życzenie. Na zapytanie czy trwa nadal przy swojej religii, odpowiedziała:

— Boję się, że już nie jestem tak pobożną jak dawniej.

Stalin często przyjeżdża na Kaukaz. Matka jego przyjeżdżała również do Moskwy na dłuższy czas. Ostatni raz odwiedził ją syn w Tyflisie w r. 1927. Pierwsza żona Stalina zmarła na zapalenie płuc. Jej

24-letni syn Jasza przebywa obecnie wraz z ojcem w Moskwie, gdzie studjuje. Z drugiej żony Nadziei ma 8-letniego syna i 5-letnią Świętlanę.

Dziennikarz angielski podaje jeszcze następującą anegdotę, jaka krąży w Gruzji. Uczeń gruziński na zapytanie jacy są najslawniejsi ludzie odpowiada: car Dawid, caryca Tamara i Soso wielki, bo on pierwszy przyłączył Rosję do... Gruzji.

960 miliardów peheli ma siłę jednego żrebaka

Profesor nauk przyrodniczych na uniwersytecie hawańskim Bernhard Shelley, autor wielu dzieł, studiując od szeregu lat życie owadów, sporządził ostatnio nader ciekawą statystykę, omawiającą siłę poszczególnych żyjątek. I tak np. — zdaniem tego uczonego — żuk przeniesić może w ciągu doby na swym grzbiecie do oddalonego o kilkadziesiąt kroków swego schroniska około 1,000 orzechów, ogólnej wagi 10 kg. Porównując dalej siłę konia z siłą peheli, obliczył prof. Shelley, że około 960 miliardów tych stworzonek razem wziętych, mogłoby się dopiero zmierzyć z małym żrebkiem.

Ilu jest stuletnich ludzi w Polsce

Główny urząd statystyczny opracował dane, dotyczące ludności polskiej według wieku. Z danych tych wynika, że na ogólną liczbę około 31 milionów ludności (według stanu z r. 1929) naliczono w Polsce 284 staców stuletnich i powyżej stu lat. Ludzi w wieku 90 — 100 lat mamy 5,738, w wieku zaś od 80 — 90 lat — 107,517.

Amazonki nad Amazonką

Defilada brazylijskiego bataljonu kobiet, który podczas wojny domowej walczył po stronie prezydenta Vargasa.

Znaczki pocztowe Watykanu

z wizerunkiem papieża, wzgl. kluczy papieskich

Przeniesienia hipoteki do Łodzi domagają się właściciele nieruchomości

Od dłuższego czasu organizacje gospodarcze i stowarzyszenia właścicieli nieruchomości zwracają się do odnośnych władz w sprawie przeniesienia hipoteki przedmieść do Łodzi.

Zabiegi te pozostały bez skutku. Ostatnio, wobec wielkiego rozrostu peryferji Łodzi, zachodzi konieczność załatwiania spraw hipotecznych w Piotrkowie, co naraża zainteresowanych na koszt, jak i na stratę czasu.

Aby ten stan rzeczy zmienić — stowarzyszenia właścicieli nieruchomości Łodzi i przedmieść uchwały zwrócić się do prezesa sądu okręgowego w Łodzi z memorjałem o treści następującej:

„Podczas wojny światowej władze okupacyjne przyłączyły do Łodzi przedmieścia: Bałuty Nowe, Radogosz, Juljanów, Lorenców, Marysin, Antonówek, Pabjanek, Doly, Żabieniec, Bruss, Zdrowie, Rokicie Stare, Rokicie Nowe, Dąbrowa, Chołny, Chołny Nowe. Księgi hipoteczne nieruchomości, znajdujących się na tych terytorjach, pozostały w Piotrkowie. Wskutek tego posiadacze nieruchomości mają ogromne trudności przy różnego rodzaju transakcjach i czynnościach, jak to: kupno, sprzedaż nieruchomości, regulowanie tytułu własności przy spadkobraniu, zaciąganiu pożyczek długoterminowego kredytu w towarzystwie kre-

dytorem w Piotrkowie — ponoszą znacznie zwiększone koszty, związane z zaciąganiem pożyczki, oraz tracą na różnicy kursu giełdowego listów zastawnych, co znacznie podważa kredyt.

W celu udogodnienia właścicielom realności załatwiania spraw hipotecznych, oraz w celu połączenia wielkiej Łodzi w jednym wydziale hipotecznym, konieczne jest przeniesienie do Łodzi ksiąg hipotecznych realności, przyłączonych do Łodzi“.

Nieostrożne obchodzenie się z bronią palną

Posterunkowy IV Komisariatu, Jakubowski Józef, zamieszkały przy ul. Ogrodowej 26, onegdajszego wieczoru, po powrocie do domu, w trakcie czyszczenia rewolweru spowodował wystrzał, odnosząc ranę strzałową lewej d'oni. Wezwany lekarz pogotowia, po udzieleniu rannemu pierwszej pomocy, odwiózł go do szpitala św. Józefa.

Nocne dyżury aptek

Dzisiaj w nocy dyżurują następujące apteki: Suke. K. Leinwebera (Plac Wolności 2); Suke. J. Hartmana (Młynarska 1); W. Danieleckiego (Piotrkowska 127); A. Perelmana (Cegielniana 64); J. Cymera (Wólezańska 37); Suke. F. Wójcickiego (Napierkowskiego 27).

Urzędy w święta

Kasa chorych

W związku z nadchodzącymi świętami Bożego Narodzenia w dniu 24 b. m. praca w wydziałach, poliklinikach, oddziałach powiatowych oraz innych zakładach kasy chorych kończy się o godz. 12.

W dniu tym lekarze rejonowi załatwiać będą wszystkie wizyty do obłożnie chorych, nadesłane im przed godz. 12.

Dnia 24 b. m. po godz. 12-ej oraz przez cały dzień i noc 25 i 26 b. m. czynne będzie pogotwie położnicze i dla nagłych wypadków (ul. Wólezańska nr 225, tel. 208-10).

W drugi dzień świąt, t. j. 26 b. m. ustanowiony będzie dyżur urzędniczy dla przyjmowania zgłaszanych wizyt do obłożnie chorych.

Urzędnik dyżurujący urzędować będzie od godz. 9 do 13-ej w centrali kasy, ul. Wólezańska nr. 225, pokój telefonisty nr. tel. 197-65. Przyjęte przez urzędnika wizyty załatwią w znaczeni lekarze, poczynając od godz. 13-ej.

24-go apteki czynne będą do godz. 18-ej, a od 18 do 20 ustanowiony będzie we wszystkich aptekach dyżur świąteczny.

W dniu 26-ym ustanowiony będzie dyżur świąteczny we wszystkich aptekach.

Normalnie praca zostanie podjęta dnia 27 grudnia r. b.

Policja

Wobec zwykłych w czasie świąt zwiększonych ilości wypadków i kradzieży, policja otrzymała specjalne instrukcje,

mające na celu zabezpieczenie spokoju i mienia publicznego.

We wszystkich większych miejscach skupienia patrolować będzie policja w zwiększonej ilości, a i nadzór nad domami zostanie wzmocniony, by uszczepić mieszkańców przed kradzieżami. (b)

Magistrat

W środę, dnia 24 b. m., jako w dniu wigilijnym, biura i urzędy magistratu czynne będą tylko do godziny 12-ej w południe.

Normalne urzędowanie wznowione będzie dnia 27 b. m. + j. w sobotę.

Teatry, kina i jadalnie

Jutro wieczór, w wigilję świąt wszystkie kina, teatry i inne imprezy są zawieszane.

Zamknięte będą również wszystkie lokale, jadalnie i cukiernie, przyczem część tych ostatnich uruchomiona zostanie drugiego dnia świąt, a część zamknięta będzie przez oba dni świąteczne. (b)

Związek emerytów w nowym lokalu

W dniu 13 grudnia 1930 r. w biurze zarządu powz. związku emerytów państwowych, oddział w Łodzi, przy ul. Kilińskiego nr. 61 odbyło się ostatecznie w r. b. posiedzenie zarządu, na którym między innymi została ostatecznie zdecydowana zmiana lokalu biura związku, oraz gorąco omawiana była, tak gorąca dla większości emerytów kwestja opracowania w sferach rządowych projektu ustawy o państwowym funduszu budowlanym, który miał by powstać przez znaczne podwyższenie komornego od wszystkich lokali.

W sprawie tej, jako zbyt aktualnej i niecierpiącej zwłoki postanowiono naradzić skomunąć kowalc się z głównym zarządem centralnego związku w Warszawie, następnie powyższa sprawa będzie ewentualnie rozpatrywana na walnym zebraniu.

Z dniem 1 stycznia 1931 roku biuro związku przeniesione zostaje do nowo wynajętego lokalu przy ul. Piotrkowskiej nr. 93, I-sze piętro, front, gdzie dyżurni członkowie zarządu w dalszym ciągu przyjmować będą członkowskie składki, udzielać informacji, dotyczących spraw emerytalnych i t. p. we wtorki, czwartki i soboty w godzinach od 16-ej do 19-ej.

Boże Narodzenie

Boże Narodzenie dostarcza nam wiele przyjemności. Największą z nich jest może wybieranie prezentów. O ile obdarowaną ma być kobieta, wybór jest olbrzymi. Przedewszystkiem niezwykle bogatą dziedziną w tym zakresie jest kosmetyka. Puder, pomadka do ust, perfumy, woda kołoińska. Wszystkie te przedmioty mogą się znajdować w kryształowych flakonikach, lub srebrnych oprawach i są zawsze mile widzianym upominkiem.

Praktycznym i zawsze potrzebnym upominkiem są pończochy. Podczas dnia nosi się nadal pończochy ciemne. Pończochy wieczorowe są albo jasne z czarną piętą, albo stalowe.

Kolory biało - czarne dominują nie tylko w dziedzinie sukien i kapeluszy; panie noszą chętnie rękawiczki i torebki w tych kolorach.

Białe rękawiczki gładkie z czarnym mankietem są przeznaczane na popołudnie. Do toalet wieczorowych noszone są trzyćwiertkowe rękawiczki gładkie, czarne lub białe. Najmodniejsze obecnie torebki

Firma Tea Sanne

Dużą radość sprawić może każdy swojej rodzinie na święta Bożego Narodzenia przez nabycie gustownego serwisu stołowego, kawowego lub innego stosownego podarunku z porcelany, kryształu lub szkła jako to: garnituru owocowego, wazonu do kwiatów, kielichów itp.

Powyższe posiada na składzie w bogatym wyborze po cenach niższych firma Tea Sanne, Piotrkowska 175, tel. 203-44.

są ze skór zwierząt zimnokrwistych: węży, jaszczurek i kameleonów. Wyglądają one elegancko i są bardzo praktyczne. Torebka wieczorowa winna być zastosowana do sukni. Te małe cacka robi się z brokatu, tkanego srebrnym jedwabiu, z czarnego zamszu (ze srebrnym monogramem), lub z materiału, z którego jest zrobiona suknia.

Pogatą dziedziną prezentów jest również biżuterja. Ponieważ modne są sztuczne klejnoty, możemy ofiarować pani naszyjnik, bransoletkę, broszkę, lub kolczyki, nawet wówczas, gdy nie rozporządzamy wielkimi środkami materialnymi.

Miłość w kajdanach!

Seksualizm!

Erotyzm!

Film, który poruszył cały świat!

Film, który muszą wszyscy bez wyjątku obejrzeć!

Film, obrazujące tragedję młodego dziewczęcia, które zepchnięte na dno demoralizacji dostaje się do domu poprawczego

to bezsprzecznie największy przebój świąteczny Łodzi

w kinie „PALACE”

DZWIĘKOWY KINOTEATR

„CAPITOL”

WIELKI ŚWIĄTECZNY PROGRAM!

Dziś premiera!

Wspaniały film, ilustrujący płomienną miłość i tragiczne przeżycia dwojga kochanków p. t.

GORĄCA KREW

W rolach głównych:

Złotowłosa i kusząca

Imogena Robertson

William Janey

NADPROGRAM:

dźwiękowa komedia i aktualności kraju.

Początek w dniu powszednie o 4.30. W sob. i święta o godz. 1-ej. — Ceny miejsc popularne.

Można zmienić nazwisko

o ile jest hańbiące, ośmieszające lub nielicujące z godnością człowieka

Minister spraw wewnętrznych ogłosił rozporządzenie o zmianie nazwisk hańbiących, ośmieszających lub nielicujących z godnością człowieka.

W myśl tego rozporządzenia za nazwiska hańbiące, ośmieszające lub nielicujące z godnością człowieka należy uważać nazwiska, urobione od słów, używanych w potocznym języku na wyrażenie o kimś ujemnego mniemania o jego moralnej wartości, nazwiska o brzmieniu powodującym ośmiesz-

nie noszącego je. Wreszcie nazwiska pochodzące od nazw takich zwierząt, roślin lub przedmiotów, które ze względu na pewne charakterystyczne właściwości tych zwierząt i roślin lub przeznaczenie użytkowe tych przedmiotów narażają osoby noszące je na żartobliwe uwagi otoczenia, w następstwie wymienione nazwiska dla osób używających ich są szczególnie przykre.

Podanie o zezwolenie na zmianę nazwiska podlega opłacie w wyso-

kości 3 złotych oraz po 50 gr. od każdego załącznika. Akt zezwolenia na zmianę nazwiska podlega opłacie w wysokości 200 zł., jednakże władza udzielająca zezwolenia na zmianę nazwiska może zwolnić petenta od tej opłaty całkowicie lub częściowo ze względu na stan majątkowy lub ze względów natury publicznej.

W dalszym ciągu rozporządzenie ustala sposób postępowania przy zgłaszaniu i rozpatrywaniu sprzeciwów osób zainteresowanych przeciwko przyznaniu petentom prawa do nazwiska, które same noszą.

W dalszym ciągu rozporządzenie ustala pojęcie nazwisk historycznych i popularnych, znanych i zasłużonych w historii, literaturze, nauce, sztuce, na polu zasług wojskowych, politycznych itp.

Powyższe rozporządzenie, prawo mocne z dniem ogłoszenia, obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej, do dnia 23 stycznia 1940 roku.

Trup pod kołami samochodu

Harce autobusowe na szosach podmiejskich

W ciągu dni ostatnich zanotowano znowu szereg wypadków, świadczących, iż szoferzy autobusów niezawsze przestrzegają przepisów o tempie jazdy na drogach publicznych.

W dniu wczorajszym autobus zjadający z Kalisza do Łodzi, prowadzony przez szofera Czesława Dolendę z Kalisza, gdy znalazł się w pobliżu Opatówka, około godziny 8 rano, jadąc z nadmierną szybkością wpadł na przechodzącego przez szosę 27-letniego Wincentego Tatarę, mieszkańca Opatówka. Tatarę uległ rozbiciu głowy i przed przybyciem pomocy lekarskiej zmarł.

Szofer usiłował zbiec, został jednak przez świadków wypadku przytrzymany.

Drugi wypadek najechania przez autobus miał miejsce w Kaliszu, przy ul. Marszałka Piłsudskiego, gdzie autobus, jadący z nadmierną szybkością przejechał mieszkańca Kalisza, Antoniusza, Przejechany doznał złamania obu nóg i po udzieleniu pierwszej pomocy przez lekarza — odwieziony został do szpitala.

Winny spowodowania wypadku, szofer Jan Gołouch, został pociągnięty do odpowiedzialności. (a)

Dziś i dni następnych!

Wybitne arcydzieło produkcji krajowej na tle niedawnej przeszłości

Sztabskapitan Gubaniew

Miłość dziewczęcia sponiewieranego przez bezkarnego łotra. — Realizacja T. S. Charzanowskiego.

Role główne odtwarzają:

Lili Lyana, Paweł Owerło, Edmund Nebel, Bohdan Gielski, Adolf Dymśza i inni.

Wspaniała ilustracja muzyczna wielkiej orkiestry symfonicznej pod dyrekcją Leona Kantora.

Początek przedst. o g. 4 po poł., w sob. i niedz. o g. 12-ej w poł. ostatni o g. 10 w. Ceny miejsc popularne. Na 1 seans od 1.— zł., w sob., niedz. od 12—3 po 75 gr. i 1.— zł.

Uroczyste otwarcie lokalu

firmy „Alfred Keilich i S-ka”

przedstawicielstwa samochodów „Oświęcim—Praga”

W dniu wczorajszym odbyło się uroczyste otwarcie lokalu firmy „Alfred Keilich i S-ka”, posiadającej przedstawicielstwo samochodów i motocykli w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 173. Lokal firmy został przebudowany i ładnie odświeżony, a to w związku z otrzymaniem przez firmę przedstawicielstwa samochodów Oświęcim-Praga.

Nowość!!!
Aleksy Rzewski
W Walce o Polskę Niepodległą
WSPOMNIENIA
(Druku 255 str. i 3 ilustracje).
Wydawnictwo Księgarni Łódzkiej
„CZYTAJ”
ul. Prez. Narutowicza Nr. 2
Cena zł. 6.50 216-10

Samochody te budowane są w Oświęcimiu przez firmę „Oświęcim” sp. akc. Jest to filia fabryczna w Polsce głównych warsztatów najstarszej fabryki samochodów w Czechosłowacji „Praha”. Fabryka buduje 5 typów samochodów osobowych 4, 6 i 8 cylindrowe, oraz 6 typów samochodów ciężarowych wszelkich rozmiarów, a także wozy specjalne, na przykład dla straży ogniowej, ładunkowe etc. Prezesem zarządu firmy „Oświęcim” jest Artur hr. Potocki, dyrekcja generalna składa się z pp. Kohouta i Groubeka. Z okazji otwarcia pięknego lokalu w Łodzi, życzymy firmie „Oświęcim” jak również przedstawicielstwu łódzkiemu firmie „Alfred Keilich i S-ka” dalszego pomyślnego rozwoju.

Maurice Chevalier
Clara Bow
PARADA PARAMOUNTU
Gary Cooper
Denis King

BAL „UZDROWISKA”.

Bal maskowy „Uzdrowiska”, który odbędzie się wkrótce w salach filharmonii, zapowiada się najciekawiej i będzie bezwzględnie najpiękniejszy w bieżącym karnawale.

Liczny komitet organizacyjny przystąpił już do pracy i należy się spodziewać, że dołoży wszelkich starań, by zabawa udała się jaknajlepiej.

W środę dnia 24 grudnia r. b. o godz. 12 i pół pp. rocznicę śmierci

B. P.

Niuty z Zylberszromów Wołkowyskiej

odbędzie się nabożeństwo żałobne w Synagodze „Bykur Cholim” przy Placu Wolności Nr. 10, na które krewnych, przyjaciół i znajomych zapraszają

Zarząd Łódzk. Tow. „Bykur Cholim”
i Komitet „Uzdrowiska”

Niedozwolona operacja

zakończyła się śmiercią kobiety ciężarnej

W dniu wczorajszym na ławie oskarżonych sądu okręgowego w Łodzi zasiadła 39-letnia Ida Patzelt, z zawodu akuszerka, oskarżona o dokonanie niedozwolonej operacji.

Rozprawie przewodniczył sędzia Kozłowski, w asystencji sędziów Jesionowskiego i Bara. Oskarżał prokurator Kozłowski.

Sprawa przedstawia się następująco:

W początku kwietnia r. b. Olga Czajkowska, zamieszkała przy ul. Limanowskiego 71, będąc w czwartym miesiącu ciąży, udała się do akuszerki Idy Patzelt (Limanowskiego 98) z prośbą by ta wywołała u niej sztuczne poronienie. Patzeltowa zgodziła się na dokonanie operacji, lecz początkowe zabiegi nie dały pożądanego wyniku.

W dniu 25 kwietnia r. b. Czajkowska poraz trzeci udała się do Patzeltowej aby wreszcie skończyć z tą sprawą.

O tem zwierzyła się Czajkowska swej matce i siostrze.

Ponieważ Olga Czajkowska w dniu tym po upływie kilku godzin nie wróciła do domu, zaniepokojone jej nieobecnością matka i siostra udały się do Patzeltowej celem zasięgnięcia informacji.

Gdy Melanja Czajkowska zapukała do drzwi akuszerki, Patzelt nie wpuściła jej do mieszkania i oświadczyła, że Olgi Czajkowskiej w jej mieszkaniu niema.

Wieczorem tegoż dnia Patzeltowa przyszła do matki Czajkowskiej i powiedziała, że jej córka Olga znajduje się w klinice położniczej przy ul. Narutowicza, przy czym zażądała ksiąteczki kasy chorych.

Następnego dnia rodzina Olgi Czajkowskiej została powiadomiona o jej śmierci.

Wszczęte przez policję dochodzenie nie ustaliło, iż Patzeltowa dopuściła się niedozwolonej operacji i że wskutek nieudolnego dokonania jej Patzeltowa w obawie przed odpowiedzialnością odwozła Czajkowską do kliniki położniczej, gdzie zmarła.

Wobec tego Patzeltowa została pociągnięta do odpowiedzialności sądowej.

Na przewodzie sądowym Patzeltowa nie przyznała się do winy i wyjaśniła, że Czajkowska przybyła do niej tylko po poradę.

Sąd po zbadaniu świadków, skazał Idę Patzeltową na 2 lata więzienia, zamieniającego dom po prawy z pozbawieniem praw.

Dźwiękowy Teatr Świetlny

CASINO

Dziś po raz ostatni!

Król gór

Potężny dramat erotyczny.

W rol. głów. niezapomniana para kochanków z filmu „Burza”

JOHN BARRYMORE i CAMILLA HORN
oraz **VICTOR VARKONYI**

Nad program: dodatek dźwiękowy i aktualności krajowe.

Początek o godz. 4.30, 6, 8, 10 w., w soboty i niedziele od godz. 12-ej po cenach najniższych. 12368

Philips i Van Houten

tworząspółkę, która produkować będzie czekoladę

Znany holenderski fabrykant żarówek Philips w Eindhoven oraz holenderska firma kakawa Van Houten & Zoon w Wesp tworzą spółkę z kapitałem zakładowym 100.000 guldenów holenderskich, dla wyrobu specjalnej czekolady leczniczej. Niemiecki reprezentant fabryki Philipsa w Berlinie potwierdza tę wiadomość, komunikując, że Philipsowi udało się po dwóch latach badań, które zwróciły na siebie uwagę świata naukowego, wyprodukować przy pomocy Van Houtena czekoladę witaminową, która ma posiadać właściwości lecznicze, usuwając rachitis u dzieci. Do-

świadczania, poczynione przez sfery lekarskie w Holandji, mogły wskazać skuteczne działanie przy wyższej wspomnianej chorobie. Czekolada ta ma być podobno również sprzedawana w sklepach firmy Philips.

TRADYCYJNA RYBKA U TECHNIKÓW.

Zarząd Łódzkiego Stowarzyszenia Techników zawiadamia swych członków, że zapowiedziana na dzień 23 bm. „Tradycyja Rybka” odbędzie się w środę, dnia 24 bm. o godz. 1-ej po poł. Zgłoszenia przyjmują sekretariat stowarzyszenia.

TEATR, MUZYKA i SZTUKA

Premjery teatralne

„Car Paweł I” Gościnny występ Kaz. Junoszy-Stępowskiego

Sztuka Mereżkowskiego była już w Łodzi grywana kilkakrotnie i została w prasie wyczerpująco omówiona. To zwalnia dzisiaj od analizy samego utworu. Brutalne rządy i tragiczny koniec półobłąkanego historyka, cierpiącego przytem na zamroczenia religijne, zostały po mistrzowsku ujęte przez jednego z najwspanialszych pisarzy przedwojennej Rosji. Dyskusji może podlegać jedynie sceniczność samego utworu. Nie ulega wątpliwości, że obfituje on w sceny o najwyższym napięciu dramatycznym i w popisowe role. Dlatego też będzie stale wznawiany, jako piękne pole do popisu odtwórczego.

Nie wolno jednak zapominać, o tem, że poszczególne momenty sztuki wymagają świetnych odtwórców, nie tylko roli tytułowej. Poza to brak obrotowej sceny np. w Łodzi przewleka niesłychanie widowisko, składające się z 9 obrazów, wymagających aż 7 zmian dekoracyjnych. Dlatego też premiera skończyła się po godzinie 1-ej w nocy i znużyła widzów.

Właśnie ze względu na słabą grę zespołu możnaby bez żadnego uszczerbku skreślić trzy sceny w całości, a mianowicie rozmowę następcy tronu, Aleksandra, z hrabią Pahlenem, zbiorową scenę spiskowców przed zamachem i wreszcie ostatni obraz — koronację Aleksandra. Natomiast sama scena zamordowania Pawła została mocno okrojona i wskutek tego nie było w niej ani napięcia dramatycznego, ani grozy. Należałoby dać kompozycję dekoracyjną ze schodami i pokojem sypialnym cara, wypuklić błaganie się po pokoju tego upióra w ludzkiej skórze na tle cieni i świateł kopających świec, doprowadzić do wtargnięcia spiskowców do sypialni, rzucić na scenę przedśmiertną rozmowę Pawła z oficerami, którzy przysięgli go zamordować, a wreszcie samą scenę uduszenia szarfą przenieść na schody, które car w śmiertelnym lęku usiłuje uciec. Ta scena jest

kulminacyjnym punktem samego utworu i powinna być końcowym momentem scenicznej realizacji.

Jeśli chodzi o wykonawców, to oczywiście Junosza-Stępowski nie tylko wysuwał się na pierwsze miejsce, ale daleko od niego biegł od tła, jakie mu stwarzał nasz zespół. Szczególnie w scenach charakterystycznych był niezrównany, przewyższając kreacje takich mistrzów, jak Solski.

Z pośród pozostałych wykonawców najlepiej spisał się p. Warchałowski w roli starego kamerdynera. Świetną maskę miał p. Butkiewicz, ale w popisowych momentach roli szarżował niesamowicie. Stanowczo zbyt mdły był p. Białoszczyński w roli Aleksandra. Wprawdzie temu następcy tronu marzyły się rozmaite rewolucyjno-demokratyczne posunięcia, ale nie wolno zapominać, że po wstąpieniu na tron szybko się tego balastu pozbył, że więc były to tylko „grzechy młodości”. Zrozumiałe jest załamanie się, zarówno w rozmowie z Pahlenem, jak i podczas koronacji, ale znowu nie tak krańcowe, jak u p. Białoszczyńskiego. Można się przecież załamać po męsku, na głucho, a nie koniecznie w sposób dziecięcy, ślamazarny.

Bardzo ładnie wyglądała p. Kossocka. Wdzięcznie męczyła się w dusznej złotej klatce p. Skrzydłowska. P. Szletyńska grała dobrze, panując całkowicie nad złą wymową tej rzuconej na obce tło niemiecki, ale nie wyglądała dość godnie, jak przystoi na arcyksiężniczkę niemiecką i carową Rosji.

Sztukę Mereżkowskiego wystawiono z nadzwyczajnym przepychem. Zarówno kostiumy, jak i dekoracje nie pozostawiały nic do życzenia. Dość powiedzieć, że w kilku scenach po podniesieniu zasłony publiczność hucznymi oklaskami wyrażała swój zachwyt dla pracy p. Kudewicza.

G. Was.

TEATR MIEJSKI

Dziś i w środę teatr nieczynny.
W świąteczny czwartek i piątek o godz. 8,50 wiecz. głośna sztuka Mereżkowskiego „Car Paweł I”.
W piątek o godz. 4 „Fotel 47”.

Sala „Mannteufel” Zachodnia 43
Żydowski Teatr „NOWY ARARAT”
Kameralny
Dziś, 1 przedst. o g. 8,15 w.
Tylko kilka dni.
Wielki mieszany program
„Koza na jarmarku”

TEATR KAMERALNY

Dziś i w środę teatr nieczynny.
Stefanja Jarkowska wystąpi w wyreżyserowanej przez dyr. Goryczyńskiego Bolesława komedji Fr. Molnara „Dobra wróżka”. Premiera dana będzie we czwartek, a powtórzona zostanie w piątek.
W piątek o 5 „Święty płomień”.

Sala Filharmonji Narutowicza 20
Teatr Żydowski
Tylko 5 występów
PAULA BARATOWA
Dziś o godz. 9,15 wiecz.
„Bóg zemsty”

TEATR POPULARNY

Dziś „Broadway”.

TEATR W SALI GEYERA.

W czwartek o godz. 4,15 popoł. i 8,15 wiecz. tradycyjny wodewil w 4 akt. ze śpiewami i tańcami p. t. „Krakowskie zuchy”.
W piątek o godz. 4 wodewil w 3 akt. ze śpiewami i tańcami p. t. „Rozkosze wojskowe”, o godz. 8,15 wiecz. wodewil w 5 akt. p. t. „Nasze łódzanki”.
W sobotę, o godz. 8,15 „Krakowskie zuchy”.
W niedzielę, o godz. 4,15 „Krakowskie zuchy”

ŁÓDZKA ORKIESTRA FILHARMONICZNA.

Jak już podaliśmy, w piątek, dnia 26 grudnia r. b. odbędzie się w sali filharmonji I poranek symfoniczny łódzkiej orkiestry filharmonicznej pod dyr. Bronisława Szulca. Poranek powyższy, który poświęcony zostanie wyłącznie twórczości Edwarda Griega, zawiera w programie następujące utwory: Peer Gynt — Suita: a) Poranek, b) Śmierć Azy, c) Tańiec Anitry, d) W grocie króla gór, e) Pieśń Solveigi, Marsz holdowniczy z suity „Sigrud Jorsalfar”, 2 tańce norweskie oraz Suita z „Czasów Holberga”. Jako solistka wystąpi niezmiernie utalentowana

KĄCIK RADJOWY

Kronika

KONCERT POPULARNY POD DYREKCJĄ FITELBERGA

Wyjątkom z oper Wagnera poświęcony jest koncert popularny, który pod kierunkiem Grzegorza Fitelberga odbędzie się dziś, we wtorek, dnia 23 grudnia po południu i transmitowany będzie z Warszawy przez rozgłośnie łódzką „Polskiego Radja”.

Obok tych dwóch legend orkiestrowych, jako realistyczne, wesołe przeciwstawienie doczesności: Pochód weselny z „Lohengrina” i taniec z „Śpiewaków Norymberskich”.

TRANSMISJA „LUCJI Z LAMMERMOORU”

Dziś, we wtorek, dnia 23 grudnia o godz. 19,50 wieczorem transmituje rozgłośnia łódzka „Polskiego Radja” z teatru Wielkiego w Warszawie operę „Lucja z Lammermooru”.

Partię tytułowej bohaterki wykona znakomita w tej roli p. Ewa Bandrowska-Turska.

Obsada pozostałych ról jest następująca: Lord Aszton — A. Wiśniewski, Alicja, powiernica Lucji — M. Olena, Edgar Rowenswood — W. Bregy, Lord Bidebend — J. Trembicki, Lord Buklaw, narzeczony Lucji — J. Popławski, Normano łuczniczka — G. Ivo.

Orkiestra pod kierunkiem J. Siliacha, reżyserja zaś spoczywa w rękach A. Popławskiego.

DZISIEJSZE ODCZYTY

Rozgłośnia łódzka „Polskiego Radja” transmituje dziś, we wtorek, dnia 23 grudnia o godz. 15,30 odczyt prof. Adama Czartkowskiego, który wskrzesi postać bohaterki poznaniańki, Emilji Szczańkiej, jednej z najbardziej zasłużonych kobiet polskich czasu Insurekcji Listopadowej.

Również dziś o godz. 17,15 nada Wilno na wszystkie rozgłośnie krajowe, a więc i na Łódź, odczyt p. Antoniego Bahdziewicza pod zagadkowym tytułem „Co ma wisieć nie utonie”.

W pogodnym tym i barwnym odczycie prelegent podzielił się z nami swymi interesującymi wrażeniami z podróży kajakiem do Stambułu, jaką odbył on w towarzystwie 5 kolegów trzema kajakami, kierując się Dunajem do morza Czarnego.

Zaznaczyć należy, iż p. Antoni Bohdziewicz jest speakerem rozgłośni wileńskiej.

MUZYKA ŻYDOWSKA W „POLSKIM RADJO”

Zwiększona orkiestra „Polskiego Radja” pod sprężystą wodzą p. Bronisława Szulca zaznajomiła nas ostatnio z muzyką żydowską, reprezentowaną bądź to przez kompozytorów rdzennie żydowskich, bądź to przez kompozytorów innych ras, a posługujących się tematami muzycznymi hebrajskimi.

Udział w koncercie przyjmowali jako soliści: sopranistka Zeligfeld Kinnisowa i skrzypek Frydberg.

Słyszana muzykę żydowską cechuje głęboki sentymentalizm o podłożu wschodnim, miejscami silna i skoczna rytmika, rozwijająca się różnorodnie i barwnie.

Wykonanie pieczołowite i sprawne uwydatniało należyte charakterystyki i pewien egzotyzm tej interesującej i melodyjnej muzyki.

pianistka Olga Iliwicka, która wykona z tow. orkiestry koncert fortepianowy A-moll. Poranek ten wchodzi w nasz miesiąc zrozumieliśmy zainteresowanie. Bilety od zł. 1.— sprzedaje kasa filharmonji.

Co usłyszymy dziś przez radio?

Łódź, 23,38 m.

11,58 Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie.

12,05 Muzyka z płyt gramofonowych.

13,15 Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin.

13,35 Chwilka lotnicza. „Sterowce, ich rozwój i znaczenie” — wygłosi mjr. Witkowski.

15,50 „O Emilji Szczańkiej” wygł. prof. Adam Czartkowski.

16,15 Muzyka z płyt gramofonowych.

12465-4

NAJLEPSZY ODBIÓR

osiągniesz tylko na detektorku — kryształ pod nazwą

„DETEKTOFON”

Żądać wszędzie!

Cena zł. 3.50

17,15 „Co ma wisieć — nie utonie” — kajakiem do Stambułu — opowie Antoni Bohdziewicz. Transmisja z Wilna.

17,45 Popularny koncert symf. poświęcony R. Wagnerowi, w wyk.

ork. filh. warsz. pod dyr. G. Fitelberga.

18,45 Rozmaitości.

19,10 Komunikat izby przem. handl. w Łodzi i odczytanie programu na dzień następny.

19,25 Muzyka z płyt gramofonowych.

19,35 Prasowy dziennik radiowy

19,50 Transmisja z teatru Wielkiego w Warszawie opery Donizetti „Lucja z Lammermooru”. Po operze komunikaty: meteorologiczny, polic., sportowy.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

Königswusterhausen (1635)

21,10 Symfonia D-moll Brucknera.

Heilsberg (276)

20,15 Trio fortepianowe D-moll Arenskiego.

Stuttgart (360)

21,15 Koncert („Boże Narodzenie” Weinberga, Koncert skrzypcowy Prokofjewa, Uwertura Gala).

Londyn (356)

19,40 Dramat chóralny Boughtona „Betleem”.

Sztokholm (435)

22,30 Kwartet smyczkowy F-moll Verdiego.

Praga (486)

21,30 Muzyka kameralna (Sonata skrzypcowa E-dur Händla, Suita w starym stylu Regera).

Budapeszt (350)

19,00 Opera d’Alberta „Niziny”.

PHILIPS
ZAWSZE
PRZODUJE!

NOWY TYP

TRZYLAMPOWEGO ODBIORNIKA ELEKTRYCZNEGO PHILIPSA

„2531”

już nadszedł i stanowi prawdziwą rewelację zarówno pod względem technicznym (silny czysty głos, łatwość strojenia, oświetlone skale, eliminator zbędny) jak i pod względem estetycznym (gustowna i elegancka brązowa skrzynka z bakelitu)

PROSIMY OBEJRZEĆ I POSŁUCHAĆ!

RADIO-LLOYD

PRZEJAZD 8 TEL. 158-08.

Na łódzkich ekranach

„Luna” — „Sztabkapitan Gubaniew”

Ostatni z polskich filmów niemych potwierdził ogólne o polskim obrazie zdanie, że w tej kategorii filmów o ile nie przewyższyliśmy zagranicę, to niewiele jej ustąpiliśmy. Filmy nieme zbliżyły nas do państw dzierżących prym w świecie filmowym.

„Sztabkapitan Gubaniew” z nowoodkrytym talentem Edmundem Neblem i śliczną Lili Lianą w rolach głównych — to pamiętne dzieło z przed niewiele lat, gdy w kraju rządili moskale. Walka łotra

w mundurze oficerskim z biednym ludem z jednej strony, a ze ślicznym dziewczęciem polskim z drugiej, oto tło filmu. Akcja niezwykle żywa, przypomina najlepsze filmy amerykańskie; gra aktorów natomiast wywołała powszechne uznanie. Nebel, słusznie zwany „polskim Janningsem” wykazał nieprzeciętne walory dramatyczne. A śliczna Lili Liana? A otrzaskani już w wielu polskich filmach Dymsha i Owerlo?

Uchylenia martwego sezonu domaga się magistrat w memorjale do ministerstwa pracy

Dzisiaj rozstrzygnięta zostanie sprawa wypłaty sezonowcom świadczeń przed świętami

Ciężki i nie do pozazdroszczenia jest los robotników sezonowych w Łodzi. Pracują zaledwie kilka miesięcy do roku, przeważnie w okresie letnim, a przez resztę roku skazani są na głód i nędzę. Skromne zarobki, osiągnięte w okresie „tłustym”, w czasie sezonu, nie mogą zaspokoić wszystkich potrzeb, a cóż dopiero jeśli trzeba zaoszczędzić pieniądze na miesiące bezrobocia, przypadające na okres zimowy. W tym to okresie bezrobotni robotnicy sezonowi pozbawieni są nawet zapomóg, tak, że formalnie nie mają z czego żyć.

W latach ubiegłych, zwykle przed świętami Bożego Narodzenia, ministerstwo pracy i opieki społecznej znosiło t. zw. „martwy sezon” i sezonowcy otrzymywali z funduszu bezrobocia zasiłki. Obecnie poza interwencjami związków zawodowych w tej sprawie nie słychać. Wprawdzie zarząd obwodowego funduszu bezrobocia w Łodzi wystąpił z wnioskiem o zniesienie martwego sezonu, ale — święta za pasem, a wątpliwym jest, czy sezonowcom zdąży się jeszcze wypłacić choć niewielki zasiłek.

Tymczasem, jak nas informują, w ostatniej chwili, sprawą tą zajął się również magistrat łódzki, który w dniu wczorajszym wystosował pod adresem ministerstwa pracy i opieki społecznej memorjał treści następującej:

Z dniem 15 grudnia r. bież. rozpoczął się sezon martwy, po zbawiającej prawie do świadczeń zabezpieczeniowych w okresie od 15 b. m. do dnia 1 marca 1931 roku niektóre kategorie robotników sezonowych, wymienione w rozporządzeniu min. pracy i opieki społecznej z dnia 27 października 1924 roku.

Według danych państwowego urzędu pośrednictwa pracy na terenie Łodzi wskutek martwego sezonu stracił prawo do świadczeń 6.500 robotników. Stan bezrobocia w m. Łodzi wv kazuje od dłuższego czasu stałe i znaczne pogorszenie. W dniu 1 grudnia r. b. było w Łodzi zarejestrowanych 25.117 bezrobotnych, z czego zaledwie 6.070 uprawnionych do otrzymania świadczeń, a 19.047 nieuprawnionych. W dniu 15 listopada 1929 r. natomiast było 15.150 bezrobotnych, z czego 8.377 uprawnionych, a 6.773 nieuprawnionych do świadczeń.

Liczba bezrobotnych w obecnej chwili jest niewątpliwie wyższa od stanu z dnia 1 grudnia b. r., a nie należy zapomnieć, że z pośród zatrudnionych tysiące robotników pracuje niepełną ilość dni w tygodniu.

Cyfry powyższe ilustrują dobitnie ciężkie położenie ogółu mieszkańców Łodzi, składającego się przeważnie z ludności robotniczej.

Ze względu na powyższe, oraz biorąc pod uwagę, że w okresie sezonu martwego 1929—1930 roku, a więc w czasie, kiedy natężenie bezrobocia było znacznie mniejsze od stanu obecnego, robotnicy sezonowi

mieli prawo do korzystania ze świadczeń zabezpieczeniowych na mocy rozporządzenia ministra pracy i opieki społecznej z dnia 7 grudnia 1929 r. — magistrat m. Łodzi uprasza o wydanie w jaknajkrótszym czasie zarządzenia, uchylającego na czas trwania martwego sezonu 1930-31 r. działanie przenisu pozbawiającego prawa do zapomóg w okresie sezonów martwych robotników sezonow., któ-

rych praca normalna trwa krócej niż 10 miesięcy w roku.

Oto treść memorjału, którego słusności bronić będzie dziś w Warszawie wiceprezydent Rappalski. Jeżeli ministerstwo rozstrzygnie ją na korzyść robotników sezonowych — wypłata jednej raty zapomogi nastąpi już w dniu jutrzejszym z samego rana, tak, aby bezrobotni mogli jeszcze poczynić zakupy przedświąteczne. (d)

Kartel przedzalników bawełny najpewniej nie zostanie zlikwidowany

Jak się dowiadujemy, dnia 31 grudnia r. b. kończy się umowa, zawarta pomiędzy przedzalnikami bawełny, należącymi do Zrzeszenia producentów przędzy bawełnianej w Polsce. Jednym z najciekawszych i najaktualniejszych zagadnień z zakresu włókiennictwa łódzkiego jest kwestja, czy kartel przedzalników będzie nadal istnieć czy też zostanie zlikwidowany. Celem dokładnego poinformowania opinii publicznej, zwróciliśmy się do tych firm, które wszelkimi siłami dają do utrzymania kartelu, wychodząc z założenia, że jedynie kartel uratował omawianą gałąź przemysłową, od grożącego jej upadku i że w razie nieodnowienia tego kartelu, liczyć się trze-

ba będzie z katastrofą na rynku przędzy. Równocześnie zwróciliśmy się do firm opornych, które uważają, iż kartel właśnie przyczynił się do takiej sytuacji, jakiej świadkami byliśmy ostatnio, kiedy to zapotrzebowanie na przędzę było minimalne a obowiązujące ceny przy sprzedaży narażały niejednokrotnie przedzalników na straty.

Zdaniem firm, które obstają przy utrzymaniu zrzeszenia producentów przędzy bawełnianej i dążą do przedłużenia umowy, jeszcze na 2 lata, kartel stanowczo istnieć będzie nadal, tembardziej, iż firmy te zdecydowane są do zastosowania wszelkich środków możliwych, byle tylko utrzymać go przy

Upadłości i nadzory

Na początku kwietnia r. b. udzieliła się ona z prośbą o otwarcie postępowania układowego, na podstawie którego zobowiązała się spłacić 40 proc. wszystkich swoich długów, w ratach półrocznych po 10 proc. w odstępkach sześciomiesięcznych.

W powyższej sprawie w dniu 5 grudnia r. b. odbyło się ostateczne zebranie wierzycieli co do ostatecznego zawarcia układu na powyższych warunkach. Za układem wypowiedziało się 83 wierzycieli na sumę 323,314 zł., czyli 99 ogólnej sumy wierzycieli. Sąd układowy zatwierdził.

Dodać należy, że sprawa powyższa rozpoznawana była w dniu 19 grudnia r. b. i wyrok, zatwierdzający układ uprawomocnił się w dniu 19 stycznia przyszłego roku.

W tym samym dniu zatwierdzono układ między wierzycielami a upadłą firmą „R. Prusse i S-ka” sp. z o. o., przy ul. Żeromskiego nr. 52.

Upadłość powyższa została ogłoszona na prośbę samej firmy, której bilans w dniu ogłoszenia upadłości wynosił w aktywach 366 864 zł., w passywach zaś 342,844 zł.

13 listopada r. b. odbyło się zebranie ostateczne w powyższej upadłości, na którym, po przyjęciu przez wierzycieli do wiadomości sprawozdania syndyka co do stanu upadłości, pełnomocnik zarządu upadłej firmy zaproponował układ na warunkach dotychczas w żadnej upadłości nie spotykanych.

W myśl tych warunków upadła firma zobowiązała się zapłacić wszystkim wierzycielom zaledwie 5 procent wszystkich należności, w terminie jednego miesiąca od daty uprawomocnienia się układu. Stanowisko swe upadła firma uzasadniała złą konjunkturą w gałęzi przemysłu papierniczego upadłej firmy.

Na powyższe warunki wypowiedziało swoją zgodę 26 wierzycieli na sumę 226.670 zł.

W tych warunkach sąd układowy zatwierdził.

Również w tym samym dniu zatwierdzono układ w sprawie upadłości Janiny Kownackiej, właścicielki sklepu kolonialnego przy ul. Nawrot 16. na mocy którego wierzyciele mają otrzymać 20 proc. swoich należności w czterech ratach półrocznych.

Upadłą zakwalifikowano do przywrócenia czci kupieckiej.

Rynek pieniężny

Cedula giełdy w Łodzi

Dolary St. Zjedn. 8,99
4 proc. pożyczka inwest. sprzedaż 96,50, kupno 96,—
Bank Polski sprzedaż 152,50, kupno 152,—
Tendencja niejednolita.

Warszawska giełda pieniężna

CZEKI
Budapeszt 156,24
Holandia 359,35
Kopenhaga 238,61
Londyn 43,23
Nowy Jork — czeki 8,914
Paryż 35,06
Praga 26,47
Szwajcaria 173,35
Wiedeń 125,65
Włochy 46,73 i pół
Berlin 212,6

AKCJE

Polski 153.— 153,50
Sole potasowe 94.—
Firlej 94.—
Firlej 20.—
Lilpop 22.—
Ostrowieckie, Serja B. 40,50
Starachowice 13.—
Zachodni 70.—
Cukier 30,50
Węgiel 34,50 34,75
Modrzejów 9,75 10.—

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE

3 promiowa budowlana 50.—
Inwestycyjna 96,50 99.—
Dolarówka 55.—
3 proc. B. G. Kraj. 94.—

4 i pół proc. m. Warszawy 52.— 51,50

i pół proc. Warszawy 53.—
5 proc. Warszawy 57,50 57,25
8 proc. Warszawy 71,50 71,25
8 proc. Częstochowy 63.—
8 proc. Kalisza 63.—
8 proc. Łodzi 67.—
8 proc. Piotrkowa 63.—
10 proc. Radomia 77.—
10 proc. Siedlec 77.—

NOTOWANIA BAWELNY LIVERPOOL

Bawełna amerykańska, zamknięcie:

grudzień 5,08 styczeń 5,13 luty 5,17 marzec 5,23 kwiecień 5,28 maj 5,34 czerwiec 5,39 lipiec 5,45 sierpień 5,49 wrzesień 5,53 październik 5,58 listopad 5,62 grudzień 5,87 loco 5,31.

ALEKSANDRJA

Pawełna egipska, zamknięcie:
Sakellariadis:
styczeń 14,22 marzec 14,85 maj 15,27 lipiec 15,81 listopad 16,80.
Ashmouni:
grudzień 10,63 luty 10,75 kwiecień 10,95 czerwiec 11,32 październik 11,98.

NOWY JORK

Bawełna amerykańska:
grudzień 9,70 styczeń 9,75 loco 9,85.
kontrakty: grudzień 9,70 styczeń 9,75 luty 9,88 marzec 10,03 kwiecień 10,15 maj 10,30 czerwiec 10,40 lipiec 10,53 sierpień 10,60 wrzesień 10,60 październik 10,69.

życiu. Według coraz uporczywiej kursujących pogłosek kilka firm najpoważniejszych, należących do kartelu, zdecydowanych jest, w razie rozbicia rokowań z firmami opornymi, już w pierwszych dniach stycznia obniżyć do tego stopnia ceny przędzy bawełnianej, iż do prowadzi to do absurdu, a wówczas firmy oporne, celem ratowania się, będą musiały szukać wyjścia w ponownym zorganizowaniu się.

Z drugiej strony, sądząc z dotychczasowych poczynań czynników rządowych, które bardzo przychylnie traktują sprawę organizowania się poszczególnych gałęzi przemysłowych, liczyć się należy z tem, że władze poprą usiłowania, zmierzające do utrzymania kartelu; istnieje więc nadzieja, że i teraz firmy, chcące utrzymać kartel przedzalników przy życiu, spotkają się z pomocą ze strony rządu.

Zdaniem sfer zainteresowanych, do takich posunięć, jak wymienione wyżej, a mianowicie umyślna zniżka cen przędzy, nie dojdzie, tembardziej, że już w tej chwili 70 kilka procent wrzecion zdecydowało się utrzymać zrzeszenie i wszczęte są starania, by nawet te firmy, które dotychczas wogóle do zrzeszenia producentów przędzy bawełnianej nie należały, doń przystąpiły. (ag)

System rozgrywek o mistrzostwo jest największą bolączką piłkarskiego Śląska

Problem zorganizowania mistrzostwa w piłce nożnej na G. Śląsku jest bardzo skomplikowany i powoduje stale ogromne tarcia i różnice zdań wśród działaczy sportowych na G. Śląsku. Faktem jest jednak, iż rozrywki mistrzowskie w tej dzielnicy zawsze przebiegały przy szeregu protestów i niezadowoleni biorących w nich udział.

Każdy też rok przynosił stale co raz to nowe projekty reorganizacji i zatrudniał każde roczne walne zgromadzenie.

Jak nieumiejętnie i nieukładnie przeszły rozrywki tegoroczne,

Odmladzanie cery.

Postęp w zakresie wiedzy o hormonach odbił się zbawieniem echem w wytwórczości preparatów kosmetycznych. Wiadomo, że w organizmie ludzkim znajdują się gruczoły o wydzielinie odmladzającej. I w skórze znajdują się narządy odmladzające, od sprawności których zależy młodociany wygląd. Z wiekiem wyczerpują się owe gruczoły, dlatego uzupełnia je medycyna wyciągami z gruczołów zwierzęcych. W kosmetyce próbowano nasycać kremy hormonami, by tą drogą ożywić skórę. Metoda ta zawiodła. Okazało się natomiast, że krem z zawartością składników pobudzających gruczoły do żywotności, działa przy dostępie ciepła odmladzająco na skórę. Z kremów do tego celu polecam jedynie krem „Oxa” Dra Lustra. Rano powlec twarz na 10 minut kremem „Oxa”, poczem spłókiwać długo gorącą wodą. Wieczorem naparzyć natłuszczoną twarz kremem „Oxa” przez 10 minut, poczem spłókiwać gorącą wodą.

Dr. Zenon B.

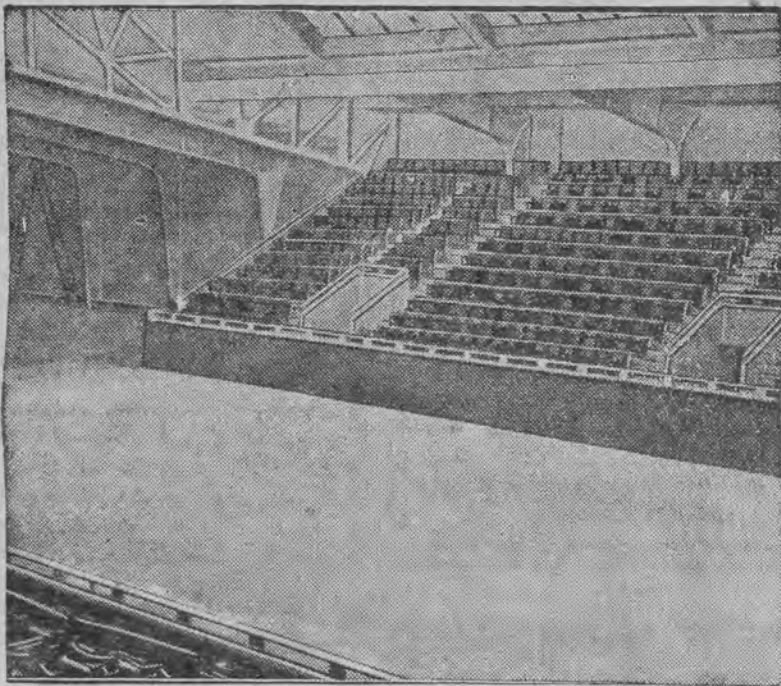
świadczy najlepiej fakt, iż z pośród mistrzów wszystkich okręgów mistrz Śląska został wyłoniony najpóźniej. Przyczem musiał grać w największej ilości i najcięższych rozgrywek, a wskutek tego do finałowych zawodów międzyokręgowych, decydujących już o wejściu do ligi wszedł całkiem przemęczony. Ponadto wskutek spóźnionego wyłonienia mistrza na Śląsku najważniejsze spotkania wypadły dla niego w m. listopadzie, a nawet grudniu, a więc w czasie, gdy nie ma normalnych warunków ani atmosferycznych, ani terenowych.

Konsekwencją tego opóźnienia, w którym zawinił przede wszystkim obecny PZPN, iż niedostatecznie interwenjował i naciskał, aby rozrywki te wcześniej ukończono

jest to, iż do tej pory rozgrywek o wejście do ligi nie ukończono, a ponadto można nawet przewidywać, iż mecze te zakończą się w styczniu 1931 roku (!!). Mistrz bowią Śląska Amatorski K. S., mający początkowo największe szanse na wejście do ligi, przegrał ostatnio z Lechią, atoli wniósł do PZPN protest przeciw wynikowi tego meczu i w razie wygrania, co wedle opinii, panującej w Warszawie, nie jest wykluczone, będzie rozgrywał ponowny mecz z Lechią we Lwowie.

Obecny zarząd śląskiego związku okręgowego piłki nożnej zajął się także reorganizacją mistrzostw i wyłonił specjalną komisję, która opracowuje już swój projekt.

Hala tenisowa w Berlinie

oddana 19 b. m. do użytku publicznego.

Warszawianka

sprowadza Ladoumegue'a

Warszawianka projektuje w roku przyszłym urządzenie szeregu ciekawych zawodów lekkoatletycznych, a mianowicie w czerwcu przyjazd Ladoumegue'a i trzech zawodników fran-

cuskich, w sierpniu sprowadzenie drużyny amerykańskiej, w lipcu Belcera i Irtomena, a we wrześniu Nurmi'ego.

Najpraktyczniejszy Podarunek

GWIAZDKOWY
TO

KOSZ

Z trunkami, owocami i delikatesami gustownie dekorowany z firmy

M. BERMAN
Piotrkowska 53.

Zapisujcie się na członków L.O.P.P.

Międzynarodowe zawody ping-pongowe Z węgami walczyć będą reprezentanci Łodzi, Warszawy, Lwowa i Krakowa

Jak już donosiliśmy, do Łodzi przyjeżdżają znakomici ping-pongiści węgierscy, celem rozegrania szeregu meczów i gier pokazowych. Zawody te odbędą się w dniach 25 i 26 grudnia w sali niemieckiego gimnazjum.

Już niejednokrotnie pisaliśmy o wysokiej klasie, jaką reprezentują goście — mistrzowie świata, zwycięzcy wszystkich turniejów.

Barna i Nyitray rozegrają w pierwszym dniu spotkanie z reprezentacją Łodzi, w skład której wchodzić będą następujący zawodnicy: Lewkowicz (Kadimah), Augustyniak (Oratorjum), Heyman (Wima) i Pytel (Hakoah), a więc przedstawiciele aż czterech klubów. W tym samym dniu rozegrane zostanie spotkanie w dublu Barna, Nyitray — Edelbaum

Hendeles (Hasmonea). Celem urozmaicenia programu zaproszeni zostali również mistrzowie Krakowa, Lwowa i Warszawy, którzy wraz z reprezentantami Łodzi spotkają się z gośćmi węgierskimi w drugim dniu zawodów.

Prawdziwą ucztą dla widzów będzie niewątpliwie spotkanie pokazowe Barny z Nyitray'em.

W ramach spotkania Budapeszt — Hasmonea spotkają się obaj zawodnicy węgierscy z Hendelesem, Inzelszteinem, Librachem i Edelbaumem. Wreszcie gra podwójna panów: Barna i Nyitray — Inzelsztajn, Librach zaobczw ten godny zobaczenia turniej ping-pongowy. Jest to pierwsza tego rodzaju impreza w Polsce i niewątpliwie zwerbuje ona nowych zwolenników ping-ponga.

Czy mamy mistrza Polski w koszykówce żeńskiej?

W dniu wczorajszym, donosiliśmy o zdobyciu tytułu mistrza Polski w koszykówce kobiecej przez A. Z. S. warszawski, który zwyciężył L. K. S. w stosunku 12:10. Jak wiadomo, poprzedni mecz między tymi zespołami zakończył się zwycięstwem łodzianek 7:4, lecz uchwałą P. Z. G. S. został unieważniony.

Obecnie dowiadujemy się, że L. K. S. złożył protest w sprawie przegranego meczu z Cracovią, podając prawie identyczne motywy, jakie podał A. Z. S. w związku z meczem z L. K. S.

Chodzi tu o fakt następujący: P. Z. G. S. dał dyspozycję krakowskiemu związkowi gier sportowych, aby wyznaczył sędziego na mecz Cracovia —

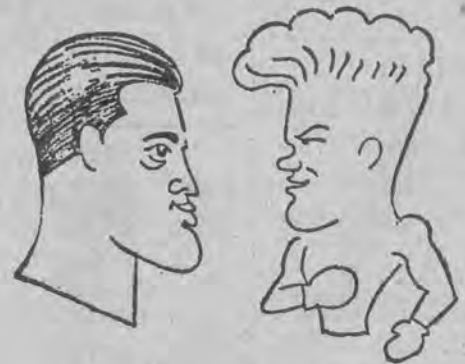
L. K. S. Tymczasem gdy wyznaczony arbiter przyszedł, by kierować zawodami, były one już prowadzone przez innego sędziego.

Protest L. K. S. ma duże szanse powodzenia, gdyż przypuszczalnie P. Z. G. S. nie wyda dwu różnych decyzji w niemal identycznych sprawach.

W wypadku, gdy protest zostanie uwzględniony i L. K. S. wygra mecz z Cracovią, będzie miał on równą ilość punktów z A. Z. S. To spowodować musi rozegranie trzeciego decydującego spotkania.

Jak widać z powyższego tytuł mistrza Polski w koszykówce kobiecej nadal pozostaje pod znakiem zapytania.

Sensacyjny mecz bokserski

Limousin — Pistulla.

Czy

wolno żenić się mężczyźnie, który niezdolny jest do miłości zmysłowej?

kobieta, która jest żoną tylko z nazwiska ma prawo do miłości, gdy obudzą się w niej zmysły?

odpowiedź na to daje nam film p. t.:

PRAWO DO MIŁOŚCI

Przepiękny romans filmowy z życia powojennych małżeństw

Role główne odtwarzają:

EWELINA HOLT i IGO SYM
następny program „LUNY”

12442-2

Nie zdradzaj!

Oto przewodni motyw wspaniałego arcydzieła dźwiękowo-spiewnego

„NO, NO, NANETTE”

w którym czaruje, porywa, upaja najpiękniejsza z pięknych

Kobieta na Marsie

W czwartek premjera

„Casina”

Wszyscy bez wyjątku

muszą zobaczyć i usłyszeć

symfonię miłości i poświęcenia,
monumentalny dźwiękowiec polski**Na Sybir****wkrótce
w Łodzi**

OBSADA:

Jadwiga Smosarska,
Adam Brodzisz,
Bogusław Samborski,
Mieczysław Frenkiel,
Mira Zimińska,
Kazimierz Justian,
Eugenjusz Bodo

Wkrótce w Łodzi
**PORADNIA
WENEROLOGICZNA**
Lekarzy-specjalistów
Zawadzka 1
TEL. 205-38

czynna od 8 rano do 9 wiecz.
11-12) przyjmuje
2-3) kobieta-lekarz
w niedzielę i święta od 9-2 pp.
leczenie chorób
wenerycznych i skórnych
Badanie krwi i wydzielin na
syfilis i tryper.
Konsultacje z neurologiem
i urologiem
Gabinet Światło-leczniczy
Kosmetyka lekarska
Oddzielna poczekalnia dla Kobiet
PORADA 3 Zł. 3235

**KLINIKA
Położniczo-chirurgiczna
„SANATO“**
Ogrodowa 10, tel. 213-57
I i II klasa
OPIEKA LEKARSKA

nad matką i dzieckiem.
CENY PORODU
na II-jej klasie wraz z zabiegami
200 zł.
Oddział chirurgiczny
D-RA MED. M. KANTORA
godz. przyjęcie 1-2 p. p.
Oddział oczny
D-RA MED. J. KRAUSZA
godz. przyjęcie 11-12.

Dr. med.
H. Borzekowska
choroby kobiece i akuszerja
POWRÓCIŁA
Gdańska 44, tel. 185-38
przyjmuje od 5-7.

**ZOSTAŁA OTWARTA
LECZNICA
CHOROBY OCZU**

ze stałymi łóżkami i
D-RA **Donchina**
ul. Piotrkowska 90,
tel. 221-72. 9546

Przyjmuje się chorych wymaga-
jących przebywania w leczni-
cy (operacje etc.), a także chorych
przychodzących. Godz.
przyjęć od 9-1 i od 4-7 1/2

**Dr. med.
SILBERSTROM**

ZIELONA 11
Tel. 113-32
Choroby skórne, weneryczne
i moczopłciowe
Leczenie Lampą Kwarcową.
Pracuje od 4 do 8 p. p.
Panie od 4-5. Niedziela od 9-1.
Dla niezamożnych ceny lecznic.

**Dr. med.
ST. PRAPORT**

**GINEKOLOG—UROLOG
CHOROBY KOBIECE
i DRÓG MOCZOWYCH**
Gdańska 77a, tel. 203-33.
Pracuje od 6-8 w. i w lecz-
nicy „SANITA”, Cegielniana 29.

**DR.
St. Bibergal**

MONIUSZKI 11
TELEFON 189-22
Choroby skórne i weneryczne,
elektroterapia
Pracuje od 8-10 i od 5-8 w.
w niedz. od 10-12.

Kaszel
chrypkę, zakatarzenia nosa
gardła, oskrzeli i t. p.
USUWAJA
Ziela „Polana“
zatwierdz. przez M. S. W. rej. 1349
do nabycia w **APTECE**
D-ra Farm. R. Rembelskiego
w Łodzi, ul. Andrzeja 28
tel. 149-91.
CENA Zł. 2.—

Światło zgasło, motor stanął?
dzwoń **telef. 170-17**
„Pogotowie Elektryczne“
dyżury przez całą dobę, w
w niedzielo i święta.
?? Naprawa natychmiastowa ??

PIECE
przenośne
szamotowe i kuchonki
Zakłady Ceramiczne
ZNICZ
Wodna 12/14, tel. 105-22
Przystanek linii 15,
przy zbiegu ul. Przejazd
i Wodnej.
Sprzedaż detaliczna po cenach fabrycz-
nych. B. Jankowski, Piotrkowska 91.

Lecznica
i gabinet lek.-dentystyczny
dla przychodzących chorych
**i INSTYTUT
ROENTGENOWSKI**
(Djagnostyka, terapia powierz-
chowna i lekk-głęboka)
Zgierska 17,
tel. 116-33.
Gabinety wenerologiczne
czynne codz. od 1-2 p. p.

Doktor
WOŁKOWYSKI
przeprowadził się
na ul. Cegielniana 36
tel. 210-30
Specjalista chorób skórnych
i wenerycznych
**LECZENIE ŚWIATŁEM,
DIATERMIA**
(lampa kwarcowa)
Badanie krwi i wydzielin.
Pracuje od 8-2 i od 6-9
w niedzielo i święta od 9-1
Dla pan od 6 do 7 po poł.
oddzielna poczekalnia.

Dr. med.
Sadokierski
Stomatolog-chirurg
choroby zębów, szczęk, dzią-
sół, podniebienia, języka i t. d.
regulacja zębów
Rentgen elektroterapia
Ordynuje 3-7 7627
PIOTRKOWSKA 164 Tel. 114-20

„APASZKA“

z **Margaette Livingston**
Don Alvarado
(następcę Rudolfa Valentino)

to wielki przebój świąteczny
w Kinie „CZARY“

Istniejący od 35 lat

Zakład Optyczno-chirurgiczny
SZYMONA URBACHA
w Łodzi, Piotrkowska 33

POLECA:

Okulary i binokle z wyborowemi szklami oraz
wszelkie artykuły, w zakres optyki
wchodzące

po cenach konkurencyjnych.

Reperacje szybkie i staranne.

Wyladowany akumulator
odbiera, ładuje i odstawia z powrotem

Centralna Ładownia **SKA** Akumulatorów
Piotrkowska 167.

!! Wystarczy 205-21 !!

Tanio! Wygodnie! Szybko!

Doktor
KLINGER
powrócił

i wznowił przyjęcia chorych,
Andrzeja 2, od 9-11 i 5-8
telef. 132-28.

LECZNICA

lekarzy specjalistów
przy Głównym Rynku
Piotrkowska 234, tel. 122-89
(przy przystanku tramw. pabjanickich)
Czynna od 10-ej rano do 7-jej wiecz.
w niedzielo i święta do 2-jej po poł.
Wszystkie specjalności i denty-
styka. Kąpiele światła, lampa
kwarcowa, elektryzacja, Roentgen
szczerplenia, analiza (mossu, kalu
krwi, piwocin, wydzielin itd.) Ope-
racje, opatrunki.
Wizyty na miasto. Porada 4 zł.
Porada dentystyczna oraz wene-
rologiczna dla chorób skórnych
i wenerycznych
3 ZŁOTE.

PIECYK
szamotowy
do sprzedania.

Obejrzeć można: Wólczańska
Nr. 7, m. 8.

Dr. med.
H. LUBICZ

specjalista chorób skórnych,
weneryczn. i moczopłciowych
Cegielniana 43,
tel. 141-32.
Pracuje od 8-10, 12-2 i od 5-8
w niedzielo i święta od 9-1.
Dla pan oddzielna poczekalnia.

**Teatr świetlny
„Przedwiośnie“**

Zeromskiego 74-76
róg Kopernika. Dojazd tramwajami
5, 6, 8, 9 i 16.

Dzisiaj premiera!

Wielki świąteczny program!

Najpotężniejszy film świata, wykonany przez Michała Kertesa
za sumę 2.000.000 dolarów p. t!**Arka Noego**

biblijnego potopu, mrozące krew w żyłach. Muzyka ściśle dostosowana do obrazu pod bat. A. CZUDNOWSKIEGO.
Mimo nakładu wielkiej pracy i dużo kapitału ceny nie podwyższone. Początek seansów w dni powszednie o godz. 4 ppol.
W niedzielo i święta o g. 2 pp. Ostatni seans o godz. 10-jej w. Ceny miejsc: I m. 1.25 gr., II m. 90 gr., III m. 60 gr.
Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 60 gr.

Przypominamy Rodzicom, że dnia 25, 26, 27 i 28 grudnia
o godz. 11 rano urządzony będzie bardzo bogaty
Następny program: **Kobiety nie do małżeństwa** w roli głównej: Anita Page

program dla dzieci Ceny dla dzieci i młodzieży
szkolnej 20 gr. dla dor. 50 gr

MOTOCYKLE Christophe, Terrot, Automoto.
ROWERY Christophe, Camelia, Automoto, Wytwórni Państwowej „Łucznik”
RADIO. Aparaty Detektorowe, Lampowe. Ładowanie Akumulatorów.
Ceny niskie i dogodne warunki.
H. DRUTOWSKI, KILIŃSKIEGO 78 tel. 180-59.

ZAKOPANE.

PENSJONAT „PRZEŁĘCZ” (KASPRUSIE)

pod kier. D-rowej Rosencwielg.
 Poleca na sezon zimowy pokoje słoneczne z pełnym komfortem, centralne ogrzewanie, woda bieżąca, zimna i ciepła, w każdym pokoju, radio, fortepian.
 Kuchnia wyborowa! Ceny przystępne!
 Informacje na miejscu (w Łodzi, tel. 120-71).

GABINET RACJONALNEJ KOSMETYKI LECZNICZEJ I TOALETOWEJ

Z. SZWALBE

Abs. lek. wydz. Odesk. Uniw.
 Łódź, Zielona 17 przyjmuje tel. 127-99. od 10—2 i 4—8 wiecz.

Gabinet Gimnastyki Leczniczej i fizycznej terapii
in. Dra med. Cecylii Fokszańskiej
 gimnastyka lecznicza, oddechowa, masaż, dżateria, kwarc, kąpiele świetlne, solux, faradyzacja i galwanizacja
101 Piotrkowska 101 tel. 210-76

Ogłoszenie.

Sędzia Komisarz nadzorowanej firmy Bra-
 zia Wolkowicz w Łodzi, ul. Piotrkowska Nr. 59
 podaje do wiadomości, że zgodnie z § 50 Rozp.
 Prez. Rzplitej z dn. 23 grudnia 1927 r. (Dz.
 Ust. Nr. 3 | 28) termin ogólnego zgromadzenia
 wierzycieli powyższej firmy wyznaczony został
 na dzień 15 stycznia 1931 r. o godz. 10-tej w
 gmachu Sądu Okręgowego w Łodzi, Plac Dą-
 browskiego Nr. 5, pokój Nr. 15.

Udział w ogólnym zgromadzeniu mogą
 wziąć wszyscy wierzyciele wpisani na listę przez
 nadzorcę sądowego. Porządek dzienny obejmuje:
 1) sprawozdanie nadzorcę sądowego, 2) od-
 czytanie propozycji układowych i dyskusja, 3)
 głosowanie nad propozycjami układowymi. Wie-
 rzyciele, którzy nie mogli przybyć na ogólne
 zgromadzenie, mogą przesłać swe głosy na
 piśmie, jednakże podpis na takim piśmie,
 winien być poświadczony urzędowo.

Sędzia Komisarz: **Józef Jabłkowski**
 12496 Sędzia Handlowy.

KURSY KOSMETYCZNE

D-ra MARSI LEWINSONOWEJ 2549
 Cegielniana 6, front I p.
 Informacje i zapisy codziennie od 10—8 wiecz.

Po 20 gr. NAJLEPSZE CIASTKA

poleca
CUKIERNIA Z. GOMOLINSKIEGO
 PRZEJAZD 1, TEL. 133-72 i 204-87

Dr. med. S. Neumark
 Moniuszki 5, tel. 170-50
 Choroby skórne i weneryczne
 Leżonko dżateria, dżatermokoagulacja oraz lampą kwarcową
 Przyjmuje od 1.30—2.30 i od 5—7

DR. Ludwik Falk
 specjalista chorób skórnych i wenerycznych
NAWROT 7,
 Tel. 193-07;
 od 10—12 i od 5—7

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi do-
 datkami wynosi w Łodzi zł. 5.60, za odosłanie —
 40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.50, zagranicą — zł. 10.—

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Redaktor: **Eugeniusz Kronman**

Za wydawnictwo „Prasa”, Wydawnicza sp. z ogr. odp.: **Eugeniusz Kronman**

W drukarni własnej Piotrkowska 101.

Podarek Gwiazdkowy

ODPOWIEDNI I NIEDROGI

w postaci artykułów kosmetycznych, jak:

PERFUMY, WODY KOŁOŃSKIE, MYDŁA itp.

MOŻNA KUPIĆ NAJLEPIEJ

W PERFUMERJI J. DRUKERA

ZAWADZKA 5.

TELEFON 175-92.

UWAGA: DLA PP. URZĘDNIKÓW PAŃSTWOWYCH i KOMUNALNYCH SPECJALNY RABAT.

Gwiazdkowa Wyprzedaż

pięknych i wyborowych podarunków.

Wielki wybór **SZCZOTEK** wszelkich gatunków dla domu, obuwia i **MAT KORKOWYCH** w każdym wykonaniu.

Nadeszły w wielkim wyborze zagraniczne **wyroby celuloidowe** i dla czyszczenia dywanów

KAROL FREIGANG Fabryka Szczotek

Piotrkowska 131, tel. 228-85.

Ogłoszenia drobne

STUDENT
 ostatniego kursu Uniwersytetu Warszawskiego i Wolnej Wszechnicy Polskiej przygotowuje do egzaminów magisterskich z logiki i psychologii ogólnej, oraz udziela lekcji w zakresie 8-mio klas gimnazjalnych. B. poważne referencje Nowo-Cegielniana 17, m. 21, druga brama pierwsze piętro. 2274—3

ZAKŁAD TAPICERSKI i magazyn mebli Stanisława Gabala, Łódź, Karola 1 posiada na składzie kompletne urządzenia pokoi sypialnych stołowych, gabinetów, saloników i pojedynczych mebli. Duży wybór otoman, kozetek, krzesel i mebli klubowych. Ceny przystępne. Na żądanie daje na spłaty. 11037—18

Nowoczesne 466—4 Aparaty Elektryczne
 poleca na święta **Radio-Splendid**
 Piotrkowska 61 (w podw.)

ZAKŁAD
 Tapicersko Meblowy posiada na składzie: otomany, tapczany, kozetki, kredensy, stoły krzesła, trema również przyjmuje ob-
 stalunki i reperacje Główna 11 W. Gabala. 12420—15

BIZUTERIA,
 zegarki na raty, ceny gotówkowe. „Preciosa”, Piotrkowska 123, w podwórzu. 7433—8

DUŻY
 ładny pokój do oddania Gdańska 31a m. 4. 2273-2

CHCESZ OTRZYMAĆ POSADĘ?
 Musisz ukończyć kursy fachowe, korespondencyjne im. profesora Sekułowicza, Warszawa, Żorawia 42. Kursy wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografii, nauki handlu, prawa, kalfigrafji, pisanja na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni, gramatyki polskiej oraz ekonomji. Po ukończeniu świadectwo. Żądacie prospektów.

MACA MASZYNOWA codziennie świeża
Maka macowa. Zacierki jajeczne. SUCHARKI na wzór KARLSBADSKICH poleca znana **CUKIERNIA N. WEINBERGA** PIOTRKOWSKA 38, tel. 143-82.

MEBLE!!! Łóżka metalowe, Dywany. Po cenach niższych w dużym wyborze poleca na dogodnych warunkach **Magazyn Mebli Wł. Romiszowskiego, Piotrkowska 116 I piętro, tel. 121-61. 10719**

RADIOAPARATY
 i części, detektory komplet od zł. 25.— „Radiola”, Piotrkowska p8, tel. 105-34. Najtaniej bo w Sódwórzcu. 7666-3

ANTYCZNY
 garnitur mebli mahoniowych okazynie do sprzedania. Wiadomość: Sienkiewicza 53, II p. fr. m. 5, 10—12. 2288—1

UNIEWAŻNIAMY
 protest na sumę zł. 491.50, pł. 15 | XI.—30 r. z wystawienia Polski Bławat, Warszawa, Marszałkowska 81-b na zlecenie A. I. Landau Sukcesorowie. Zwrócić za wynagrodzeniem do firmy A. I. Landau S-owie, Łódź, 28 Pułk. Strz. Kan. 52. 12499—3

Ogłoszenia za wiersz milimetryowy 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 1 zł., w tekście 50 gr., nadstane po tekście 40 gr.; nekrologi do 150 wierszy 30 gr., wyżej — 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr., Drobne 15 gr. za wyraz; najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50 gr. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz; najmniejsze zł. 1.20 gr. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogłoszenia zamiejscowe ob-
 szane są o 50 proc. drożej, firm zagranicznych o 100 proc. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatk. 50%

Tańców salonowych

wyucza gruntownie Instytut Tańców Nowoczesnych pod kierunkiem dypl. pedagoga p. Aleksandra Peszosa. W ciągu 3 lekcji wyucza każdego tańca. Urzędnicy korzystają z rabatu. Informacje Piłsudskiego 21, od 12—1 i od 5—8. 12515 1

Do akt. Nr. 34. 36 i 1769 | 30 r.

Ogłoszenie.

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, Jan Jabczyk zamieszkały w Łodzi przy ul. Południowej 20 na zasadzie art. 1030 U.P.C. ogła-
 sza, że w dniu 30 grudnia 1930 r.

od godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Nowomiejskiej 15 odbędzie się sprze-
 daż przez licytację ruchomości, należących do Chaima Hercki Szajbe i składających się z mebli, domo-
 wych i innych oszacowanych na sumę zł. 2140,
 Łódź, dn. 19.12.30 r
 Komornik Jan Jabczyk

Nr. E 449—1930.

Ogłoszenie.

Komornik Sądu Powiatowego I rew. egzekucyjnego pow. łódzkiego Piotr Pilichowski, zam. w m. Łodzi, przy ul. Zielonej 63, na zasadzie art. 1030 Post. Cyw. podaje do wiadomości publicznej, że w dn. 15 stycznia 1931 r. od godz. 10 rano we wsi Stare-Rokice, gm. Brus odbędzie się licytacja ru-
 chomości, należą-
 cych do Józefa Kluki i składających się z mebli i inwen-
 tarza żywego oszacowanych na sumę zł. 2.250.—
 lecz na zasadzie art. 1070 UPC. sprzedaż może się odbyć od niższej ceny. Spis rzeczy i szacunek takowych przejrany być może w dniu licytacji.
 Łódź, 18/12-30 r.
 Komornik P. Pilichowski

Do akt. Nr. 1772/30 r.

Ogłoszenie.

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, Zygmunt Makowski zamieszkały w Łodzi, przy ul. Narutowicza 49, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 30-go grudnia

od godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Oblegorskiej 6 odbędzie się sprze-
 daż z przetargu publicznego ru-
 chomości, należą-
 cych do Stefana Lisika i składających się z bormaszyny, heblarek i innych rzeczy oszacowanych na sumę zł. 2700.—
 Łódź, dn. 16.12.30

Do akt. Nr. 3566—30

Ogłoszenie

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi Stanisław Dulkowski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Aleja I Maja 34, na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw. ogłasza, że w dniu 2 stycznia 1931 roku od go-
 dziny 10-ej rano w Łodzi, przy ul. N.-Cegielnianej Nr. 34.

odbędzie się sprze-
 daż przez licytację ruchomości nale-
 żących do Ioka-Majera Zylbersteina i składających się z mebli oszacowanych na sumę zł. 750.—
 Łódź, 15.12. 30 r.
 Komornik S. Dulkowski

Do akt. Nr. 3566—30

Ogłoszenie

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi Stanisław Dulkowski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Aleja I Maja 34, na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw. ogłasza, że w dniu 2 stycznia 1931 roku od go-
 dziny 10-ej rano w Łodzi, przy ul. N.-Cegielnianej Nr. 34.

odbędzie się sprze-
 daż przez licytację ruchomości nale-
 żących do Ioka-Majera Zylbersteina i składających się z mebli oszacowanych na sumę zł. 750.—
 Łódź, 15.12. 30 r.
 Komornik S. Dulkowski

Do akt. Nr. 3566—30

Ogłoszenie

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi Stanisław Dulkowski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Aleja I Maja 34, na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw. ogłasza, że w dniu 2 stycznia 1931 roku od go-
 dziny 10-ej rano w Łodzi, przy ul. N.-Cegielnianej Nr. 34.

odbędzie się sprze-
 daż przez licytację ruchomości nale-
 żących do Ioka-Majera Zylbersteina i składających się z mebli oszacowanych na sumę zł. 750.—
 Łódź, 15.12. 30 r.
 Komornik S. Dulkowski

Do akt. Nr. 3566—30

Ogłoszenie

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi Stanisław Dulkowski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Aleja I Maja 34, na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw. ogłasza, że w dniu 2 stycznia 1931 roku od go-
 dziny 10-ej rano w Łodzi, przy ul. N.-Cegielnianej Nr. 34.

odbędzie się sprze-
 daż przez licytację ruchomości nale-
 żących do Ioka-Majera Zylbersteina i składających się z mebli oszacowanych na sumę zł. 750.—
 Łódź, 15.12. 30 r.
 Komornik S. Dulkowski

Do akt. Nr. 3566—30

Na święta Bożego Narodzenia

„KONSUM”

PRZY „WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE”

Rokicińska 54.

Dojazd tramwajami 10 i 16

POLECA PO SENSACYJNIE TANICH CENACH,
aby każdy mógł kupić prezent świąteczny dla siebie i innych.

RESZTKI, SEKUNDA, BRAKI, BARCZANY, FLANELA

i inne artykuły znanej dobroci wyrobu Widzewskiej Manufaktury.

<p>Materiały damskie wełniane we wszystkich kolorach i deseniach za metr od zł. 3.45</p>	<p>B O T Y najnowsze fasony w wielkim wyborze wraz z ochraniaczem od zł. 4.80</p>	<p>Firanki w ładnych deseniach od zł. 0.90</p>
<p>Palta damskie ostatnie nowości w wielkim wyborze od zł. 43.70</p>	<p>T w e e d w najnowszych deseniach i kolorach za metr od zł. 5.90</p>	<p>Materiały męskie najnowsze desenie w różnych gatunkach od zł. 6.90</p>
<p>Bielizna damska koszule białe i kolorowe w bogatym wyborze od zł. 2.45</p>	<p>Georgetta wełniana w najmodniejszych kolorach od zł. 6.50</p>	<p>Ubrania i palta męskie modny krój od zł. 57.50</p>
<p>Lakierki sportowe damskie w dużym wyborze od zł. 22.—</p>	<p>Obrusy i kapy gobelinowe, wielki wybór wschodnich deseni od zł. 14.—</p>	<p>Krawaty najnowsze desenie w wielkim wyborze od zł. 1.75</p>

Oddziały nasze są otwarte:

we wtorek, dnia 23.XII do godziny 9-ej wieczór
w środę, dnia 24.XII do godziny 6-ej wieczór